

รายงานผล การดำเนินงาน

2 0 2 4

โครงการ
ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2567

กรมส่งเสริมการเรียนรู้
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมโดยสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย สกร.ระดับอำเภอ/เขต 928 แห่ง และ ศกร.ระดับตำบล/แขวง 7,435 แห่ง ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนจังหวัด (9 แห่ง ได้แก่ จังหวัดชลบุรี กาญจนบุรี สระแก้ว เชียงราย อุตรดิตถ์ ชุมพร ปัตตานี มุกดาหาร และสุรินทร์) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และศูนย์วงเดือน อาคมนสุรทัณฑ์ เป็นฐานในการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำ 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตร เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทางหรือการบริการ รวมถึง การเน้นอาชีพช่างพื้นฐาน จัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศ จำนวน 250,000 คน โดยการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบ กลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ

บัดนี้ การดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 ได้เสร็จสิ้นแล้ว ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบ กลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ มีจำนวนผู้ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จำนวน 443,147 คน โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สามารถนำความรู้ไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ โดยการสร้างสรรค์เอกลักษณ์ทางภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการใช้อำนาจอ่อน (Soft Power) เป็นตัวขับเคลื่อน การยกระดับให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การสร้างความสำเร็จให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ขอขอบคุณ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กทม. สถานศึกษา สกร.ระดับอำเภอ/เขต ศกร.ระดับตำบล/แขวง ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนจังหวัด (9 แห่ง) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และศูนย์วงเดือน อาคมนสุรทัณฑ์ สำหรับข้อมูลการรายงานผลดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพที่ได้ดำเนินการในแต่ละสถานศึกษา ตลอดจนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ในปีงบประมาณต่อไป

(นายธนากร ดอนเหนือ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

บทสรุปผู้บริหาร

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีบทบาทหน้าที่การจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม ซึ่งหน่วยงาน/หน่วยจัดการเรียนรู้ในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 จึงได้มีการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (Continuing Education) ในลักษณะของการจัดฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ที่มีความต้องการและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายและตลาดแรงงานโดยมุ่งหวังว่าหลักสูตรและกิจกรรมการฝึกอาชีพดังกล่าว จะสามารถช่วยให้ประชาชนระดับฐานรากที่ยังว่างงาน หรือที่จำเป็นต้องย้ายกลับถิ่นฐานบ้านเกิดในยามที่สภาวะเศรษฐกิจของประเทศถดถอยได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอาชีพไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่จะส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากของประเทศกลับมามีความเข้มแข็งมากขึ้น เป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจรวมทั้งทำให้ประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งบนพื้นฐานของความพอเพียงได้อย่างยั่งยืนต่อไป

การดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้รับความรู้ไปสร้างอาชีพเพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ โดยการสร้างสรรค์เอกลักษณ์ทางภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการใช้อำนาจอ่อน (Soft Power) เป็นตัวขับเคลื่อน การยกระดับให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน การขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมดำเนินการ โดยสถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย สกร.ระดับอำเภอ/เขต 928 แห่ง และ ศกร.ระดับตำบล/แขวง 7,435 แห่ง ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนจังหวัด (9 แห่ง ได้แก่ จังหวัดชลบุรี กาญจนบุรี สระแก้ว เชียงราย อุดรดิษฐ์ ชุมพร ปัตตานี มุกดาหาร สุรินทร์) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และศูนย์วงเดือน อาคมสุรทัณฑ์ รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มายังกรมส่งเสริมการเรียนรู้ การดำเนินงานโครงการฯ ได้ใช้งบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 224,069,680.93 บาท จากงบประมาณ จำนวน 229,950,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.44 สามารถดำเนินการได้ทั้งสิ้น จำนวน 443,147 คน คิดเป็นร้อยละ 177.26 จากเป้าหมายที่กำหนดไว้จำนวน 250,000 คน โดยจำแนกตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี จำนวน 158,642 คน คิดเป็นร้อยละ 37.81 นำความรู้ไปสร้างอาชีพ จำนวน 135,247 คน คิดเป็นร้อยละ 32.24 เพิ่มรายได้ จำนวน 73,525 คน คิดเป็นร้อยละ 17.53 ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 29,034 คน คิดเป็นร้อยละ 6.92 สร้างมูลค่าเพิ่ม จำนวน 17,059 คน คิดเป็นร้อยละ 4.07 พัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน จำนวน 6,016 คน คิดเป็นร้อยละ 1.43 และผู้เข้าร่วมกิจกรรมมหกรรมวิชาการ จำนวน 23,624 คน

หลักสูตรอาชีพที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง 5 กลุ่มอาชีพ จำแนกตามหลักสูตรที่ประชาชนนิยมเรียนเรียงอันดับ 1 - 5 พบว่า

1. หลักสูตรเกษตรกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 - 5 และมีจำนวนคน ดังนี้ อันดับที่ 1 หลักสูตรการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์/ปลอดภัยสารพิษ จำนวน 771 คน อันดับที่ 2 หลักสูตรการเพาะเห็ด จำนวน 516 คน อันดับที่ 3 หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ จำนวน 273 คน อันดับที่ 4 หลักสูตรการเลี้ยงปลาตก จำนวน 158 คน อันดับที่ 5 หลักสูตรการเลี้ยงผึ้ง จำนวน 106 คน ตามลำดับ

2. หลักสูตรอุตสาหกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 - 5 และมีจำนวนคน ดังนี้ อันดับที่ 1 หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก จำนวน 3,890 คน อันดับที่ 2 หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากหวายเทียม จำนวน 1,894 คน อันดับที่ 3 หลักสูตรการทำไม้กวาดดอกหญ้า/ทางมะพร้าว จำนวน 1,110 คน อันดับที่ 4 หลักสูตรการทำพรมเช็ดเท้า จำนวน 807 คน อันดับที่ 5 หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ จำนวน 292 คน ตามลำดับ

3. หลักสูตรพาณิชยกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 - 5 และมีจำนวนคน ดังนี้ อันดับที่ 1 หลักสูตรการแปรรูปอาหาร จำนวน 2,573 คน อันดับที่ 2 หลักสูตรการทำขนมไทย จำนวน 1,958 คน อันดับที่ 3 หลักสูตรการทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 1,606 คน อันดับที่ 4 หลักสูตรการทำน้ำพริก จำนวน 745 คน อันดับที่ 5 หลักสูตรนวดเพื่อสุขภาพ จำนวน 241 คน ตามลำดับ

4. หลักสูตรอาชีพหลักสูตรความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 - 5 และมีจำนวนคน ดังนี้ อันดับที่ 1 หลักสูตรการแปรรูปอาหาร จำนวน 2,573 คน อันดับที่ 2 หลักสูตรการทำขนมไทย จำนวน 1,958 คน อันดับที่ 3 หลักสูตรการทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 1,606 คน อันดับที่ 4 หลักสูตรการทำน้ำพริก จำนวน 745 คน อันดับที่ 5 หลักสูตรนวดเพื่อสุขภาพ จำนวน 241 คน ตามลำดับ

5. หลักสูตรอาชีพหลักสูตรอาชีพเฉพาะทางที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 - 5 และมีจำนวนคน ดังนี้ อันดับที่ 1 หลักสูตรช่างปูน จำนวน 1,413 คน อันดับที่ 2 หลักสูตรช่างเชื่อม จำนวน 571 คน อันดับที่ 3 หลักสูตรช่างไฟฟ้า จำนวน 461 คน อันดับที่ 4 หลักสูตรช่างทาสี จำนวน 410 คน อันดับที่ 5 หลักสูตรช่างปูกระเบื้อง จำนวน 219 คน ตามลำดับ

จากการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนและการนิเทศ ติดตามในระดับพื้นที่ พบว่า หลักสูตรอาชีพที่นิยมเรียนและหลักสูตรอาชีพที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เช่น หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากหวายเทียม เป็นหลักสูตรที่มีผลมาจากการจัดสรรงบประมาณที่มีรายหัว/ละ 700 บาท และ 900 บาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อการซื้ออุปกรณ์/ครุภัณฑ์ ที่ใช้ในการฝึกอาชีพ รวมถึงค่าตอบแทนวิทยากรที่น้อย ไม่สามารถจ้างวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ และเชี่ยวชาญเฉพาะด้านได้ ส่งผลให้จำเป็นต้องจัดกิจกรรมฝึกอบรมอาชีพ หลักสูตรที่มีค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าวิทยากรที่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร และหลักสูตรที่สามารถหาวัสดุ อุปกรณ์ได้ตามบริบทพื้นที่ หรือที่มีอยู่ของวิทยากร

สำหรับปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานจากรายงานผลการดำเนินงาน พบว่า

1. ด้านงบประมาณ ปัญหา/อุปสรรค คือ การจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนมีความล่าช้า ทำให้การจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดได้ตรงตามแผนงานที่กำหนดไว้ และการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดกิจกรรม เนื่องจากตามแนวทางการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) กิจกรรมฝึกอาชีพกลุ่มสนใจ กำหนดให้ค่าวัสดุ

ฝีก 1,000 บาท กิจกรรมชั้นเรียนวิชาชีพ กำหนดให้ค่าวัสดุฝีก 5,000 บาท ซึ่งไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่าย และค่าครองชีพที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน นอกจากนี้ ค่าตอบแทนวิทยากรตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด มีอัตราค่าตอบแทนวิทยากรชั่วโมงละไม่เกิน 200 บาท ไม่สอดคล้องกับค่าตอบแทนวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ ทำให้การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและความต้องการผลิตภัณฑ์หรือสินค้า และการบริการจากผลผลิตของการพัฒนาอาชีพภายใต้โครงการศูนย์ฝีกอาชีพชุมชน เป็นไปได้ยาก

2. ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรม ปัญหา/อุปสรรค คือ การจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ถูกปรับให้อยู่ในรูปแบบการฝีกอาชีพระยะสั้น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร อีกทั้งประชาชนกลุ่มเป้าหมายจำนวนมาก เป็นผู้ที่มีงานประจำ เมื่อการฝีกอาชีพระยะยาว จึงทำให้ไม่สามารถฝีกได้อย่างต่อเนื่อง และขาดประสิทธิภาพ

3. ด้านการเบิก-จ่าย ปัญหา/อุปสรรค คือ การเบิก - จ่ายล่าช้า ซึ่งมีสาเหตุจากการจัดสรรงบประมาณที่ล่าช้า การจัดสรรงบประมาณในรูปแบบการแบ่งครึ่งไตรมาส (ไตรมาส 1 - 2 และ ไตรมาส 3 - 4) ส่งผลกระทบต่อทำให้การเบิก - จ่ายของสถานศึกษาในการจัดเรียนรู้การใช้เอกสารประกอบการเบิก - จ่ายจำนวนมากส่งผลให้การตรวจสอบเอกสารต้องใช้ระยะเวลานาน และไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายอาหารกลางวันและค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม รวมทั้ง ค่าที่พักสำหรับวิทยากรที่มาจากต่างจังหวัด ส่งผลให้ประชาชนขาดโอกาสในการเรียนรู้ กับวิทยากรที่มีความรู้ตรงสายอาชีพนั้น ๆ

4. ด้านผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝีกอาชีพชุมชน คือ จากการดำเนินงานมีผู้เข้ารับการฝีกอบรม จำนวน 443,147 คน คิดเป็นร้อยละ 177.26 ซึ่งเกินกว่ากลุ่มเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งเป็นผลมาจากตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู กศน. ตำบลที่กำหนดไว้ และหลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายตามแนวทางการดำเนินงานการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ที่กำหนดให้สามารถจัดผู้เรียนต่อกลุ่มฝีกอาชีพได้เกินกว่าจำนวนรายหัวที่จัดสรรงบประมาณไป คือ รูปแบบกลุ่มสนใจจำนวนผู้เรียน ตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ ตั้งแต่ 11 คนขึ้นไป อีกทั้ง กลุ่มเป้าหมายมีความรู้พื้นฐานที่ไม่เท่ากัน ส่งผลให้การฝีกอาชีพไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน ผู้จบหลักสูตรส่วนใหญ่ไม่ได้มีเป้าหมายในการนำความรู้ที่ได้จากการฝีกอบรมไปประกอบอาชีพบางรายเข้าฝีกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

อีกทั้ง หลักสูตรอาชีพที่เปิดฝีกอบรม ส่วนใหญ่ เป็นหลักสูตรอาชีพที่ไม่ทันสมัยไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ สินค้า/บริการที่ผลิตออกมาไม่ได้รับเสียงตอบรับจากลูกค้าเท่าที่ควร และการจัดกลุ่มอาชีพมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น เช่น พัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดกลุ่มอาชีพให้กับประชาชน ในแต่ละพื้นที่และยังมีค่าตอบแทนในการฝีกอบรมให้กับผู้เรียนด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานโครงการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ จึงมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการฯ จากคณะติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบและการนิเทศ ติดตามในระดับพื้นที่ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรอาชีพ สถานศึกษา ควรศึกษา วิเคราะห์สภาพและปัจจัยภายในชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง ผ่านความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นทุนทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ อัตลักษณ์หรือวิถีชีวิตที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อให้การพัฒนาและต่อยอดอาชีพแต่ละประเภทมีเอกลักษณ์/อัตลักษณ์ของท้องถิ่นผสมผสานกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่เปลี่ยนแปลงไปตามแนวโน้มความต้องการของตลาดในปัจจุบัน

2. หน่วยงาน สถานศึกษา ควรแสวงหาและบูรณาการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ทั้งหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ในการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาอาชีพและผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการ ผ่านการศึกษา วิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผู้ปฏิบัติงาน ควรศึกษาและมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรอาชีพและการพัฒนาอาชีพ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการจัดกิจกรรมฝึกอบรมอาชีพ นโยบายหรือภารกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนา จัดทำแผน ออกแบบการเรียนรู้และจัดทำหลักสูตรอาชีพและการพัฒนาอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือความต้องการของตลาดได้อย่างมีคุณภาพ

4. ควรมีปรับเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2549 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2555) เพื่อให้สอดคล้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสถานการณ์ปัจจุบันมีแนวโน้มที่สูงขึ้น และให้สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมของหน่วยงานอื่น

5. ควรมีการถอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์/อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ระบบการจัดการความรู้ (Knowledge management:K M) ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ได้อย่างเป็นระบบ สามารถนำความรู้นั้นไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. หน่วยงาน สถานศึกษา ควรมีการติดตามผู้ผ่านการฝึกอาชีพ เพื่อประเมินผลสำเร็จ และคุณภาพการนำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปประกอบอาชีพ และเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านการฝึกอาชีพและการพัฒนาอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. ควรมีการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ผ่านช่องทางออนไลน์และออฟไลน์ ให้เป็นที่รู้จักของสาธารณชน พร้อมเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

8. ควรมีระบบสารสนเทศในการติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบาย รวมถึงการสำรวจความต้องการฝึกอาชีพของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยกองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ได้ดำเนินการปรับแนวทางการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานโครงการ และตอบโจทย์ข้อตรวจพบและข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่เปิดตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2565 โดยดำเนินการ ดังนี้

1. จัดทำแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง เรื่อง หลักเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่าย ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าวัสดุฝึก ค่าบริหารจัดการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์เศรษฐกิจปัจจุบัน ซึ่งสามารถใช้แนวทางดังกล่าวได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

2. ปรับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเบิกค่าใช้จ่าย ให้มีความสะดวก รวดเร็ว เป็นไปตาม กฎระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้องกับการเบิกค่าใช้จ่าย เพื่อลดภาระด้านเอกสารของผู้ปฏิบัติงาน

3. กำหนดนิยามศัพท์การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของวัตถุประสงค์โครงการ เพื่อให้หน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัด มีความเข้าใจและถือปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน
4. กำหนดลักษณะการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ภาคีเครือข่ายเป็นผู้จัดการเรียนรู้ ให้หน่วยจัดการเรียนรู้ในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ดำเนินการจัด ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ และติดตามการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มเป้าหมาย
5. เน้นการจัด ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ให้ประชาชนฝึกอาชีพในเรื่องที่ตนถนัดหรือสนใจ เพื่อการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
6. พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบของ สกร. โดยดำเนินการร่วมกับกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และเป็นสากล สอดคล้องกับความต้องการของท้องตลาด และตอบโจทย์ผู้บริโภค
7. เพิ่มช่องทางการจำหน่าย โดยทำความร่วมมือกับบริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด เพื่อนำผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการไปจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า (เซ็นทรัล) ทั่วประเทศ
8. พัฒนาหลักสูตรของผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบ ให้ได้มาตรฐานอาชีพและมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้หน่วยงาน/สถานศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางการจัดจัดการเรียนรู้

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข - ฉ
สารบัญ	ฉ - ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
สารบัญภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	2
วิธีการดำเนินงาน	2
ขอบเขตการดำเนินงาน	3
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	3
คำนิยามศัพท์	3
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (impact)	4
บทที่ 2 การขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	
การสนับสนุนการดำเนินงานระดับนโยบาย	5
1. พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566	5
2. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	5
3. นโยบายจุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	6
4. การขับเคลื่อนนโยบายที่ตรงเร่งดำเนินการ : ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง นโยบายส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)	7
5. การขับเคลื่อนกิจกรรม “งานวันกาชาด 100 ปี พุทธศักราช 2566” และกิจกรรม “งาน EDU SOFT POWER FESTIVAL 2024”	7
6. การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพประชาชนสู่การเป็นผู้ประกอบการรายย่อย ในกิจกรรมโครงการออมสิน – สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน”	8

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
วิธีการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	9
1. ระดับกรมส่งเสริมการเรียนรู้	9
2. ระดับพื้นที่	9
การติดตามและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	10
การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย	11
บทที่ 3 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	
ตอนที่ 1 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	
3.1 ผลการใช้จ่ายงบประมาณ/กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับมอบหมาย	12
3.2 ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องจำแนกตามหลักสูตรชั่วโมงเรียน	13
3.3 ผู้ผ่านจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง รูปแบบกลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ จำแนกตามเพศและช่วงอายุ	15
3.4 จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอาชีพ จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)	17
3.5 ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง 5 กลุ่มอาชีพ จำแนกตามหลักสูตร ที่ประชาชนนิยมเรียนเรียงอันดับ 1 – 5	18
3.6 ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง 5 กลุ่มอาชีพ จำแนกตามหลักสูตร ที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงอันดับ 1 - 5	20
ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามนโยบาย	
3.7 ผลการดำเนินงานกิจกรรมมหกรรมวิชาการ “สกร. สร้างอาชีพ สร้างรายได้”	23
3.8 กิจกรรมมหกรรมวิชาการ “ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)”	23
3.9 ผลการดำเนินงานโครงการออมสิน -สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน”	24
บทที่ 4 สรุปผลการติดตามผลและประเมินผลโครงการ ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ	
การติดตามผลและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ส่วนกลาง)	25
1. จังหวัดปทุมธานี	26
2. จังหวัดอ่างทอง	27
3. จังหวัดเพชรบูรณ์	29
4. จังหวัดชัยภูมิ	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5. จังหวัดสกลนคร	32
6. จังหวัดขอนแก่น	34
ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานปฏิบัติในระดับพื้นที่	35
1. ปัญหา/อุปสรรค	35
2. ข้อเสนอแนะ	36
สรุปผลการติดตามและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	37
1. ปัญหา/อุปสรรคเชิงนโยบาย	37
2. ปัญหา/อุปสรรคเชิงปฏิบัติ	37
3. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน	38
ภาคผนวก	
ผลการดำเนินงาน มหกรรมวิชาการ สกร. สร้างงาน สร้างรายได้ เพื่อมอบของขวัญปีใหม่ พ.ศ. 2567 ให้แก่ประชาชน	41
ผลการดำเนินงานโครงการออมสิน - สกร. สร้างงานให้เป็นเงิน	44
ภาพกิจกรรมโครงการออมสิน - สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน”	45
ภาพกิจกรรมนิเทศ ติดตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	46
ตัวอย่างภาพผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	48
คณะผู้จัดทำ	49

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 งบประมาณที่ได้รับจัดสรร กลุ่มหมายที่ต้องดำเนินการ	12
ตารางที่ 3.2 ผู้ผ่านการฝึกอาชีพจำนวน 419,523 คน จำแนกตามหลักสูตรชั่วโมงเรียน สรุปในภาพรวม	13
ตารางที่ 3.3 ผลการจัดกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ จำแนกตามเพศ สรุปในภาพรวม	15
ตารางที่ 3.4 จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอาชีพ จบแล้วมีงานทำ (Learn to Ean) แบ่งเป็นรายภาค	17
ตารางที่ 3.5 หลักสูตรเกษตรกรรมที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	18
ตารางที่ 3.6 หลักสูตรอุตสาหกรรมที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	18
ตารางที่ 3.7 หลักสูตรพาณิชยกรรมที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	19
ตารางที่ 3.8 หลักสูตรความคิดสร้างสรรค์ที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	19
ตารางที่ 3.9 หลักสูตรอาชีพเฉพาะทางที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	20
ตารางที่ 3.10 หลักสูตรเกษตรกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	20
ตารางที่ 3.11 หลักสูตรอุตสาหกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	21
ตารางที่ 3.12 หลักสูตรพาณิชยกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	21
ตารางที่ 3.13 หลักสูตรความคิดสร้างสรรค์ที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	22
ตารางที่ 3.14 หลักสูตรอาชีพเฉพาะทางที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5	22

สารบัญแนบภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 3.1 แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ผ่านการฝึกอาชีพนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	14
แผนภูมิที่ 3.2 แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ผ่านการฝึกอาชีพ จำแนกตามรูปแบบการจัดกิจกรรม	16

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน	11
ภาพที่ 3.1 ภาพกิจกรรมการตลาดหลังจากการฝึกอาชีพ	14
ภาพที่ 3.2 ภาพกิจกรรมการฝึกอาชีพ	15
ภาพที่ 4.1 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดปทุมธานี	27
ภาพที่ 4.2 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดอ่างทอง	29
ภาพที่ 4.3 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดเพชรบูรณ์	30
ภาพที่ 4.4 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดชัยภูมิ	32
ภาพที่ 4.5 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดสกลนคร	34
ภาพที่ 4.6 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดขอนแก่น	35

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

โครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน เป็นโครงการสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 9 การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพการพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2579) : ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการพัฒนาคุณภาพคนตลอดชีวิต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) : มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยเพิ่มกำลังคนคุณภาพรองรับภาคการผลิตเป้าหมาย และพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต นโยบายรัฐบาล : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ 2 การพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิตมุ่งเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. 2566 - 2570) : ประเด็น ที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยผลิตและพัฒนา กำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับ การศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยึดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้กำหนดให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานสอดคล้องตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 6 กำหนดให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง เพื่อให้ประชาชนหรือผู้รับบริการได้พัฒนาคุณภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน สังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การจัดทำแนวทางเพื่อการพัฒนาตนเอง จึงต้อง ยึดหลักความสอดคล้องกับความต้องการ ความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมายและเป็นไปตามสภาพบริบทชุมชน และสังคม สร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่าย รวมถึงนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตั้งข้างต้น เพื่อมุ่งหวังให้ กลุ่มเป้าหมายสามารถมีทักษะ ประสบการณ์จากการเรียนรู้ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ พัฒนาทักษะชีวิต ตลอดจนพัฒนาสังคมและชุมชน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลัก ความสอดคล้องกับศักยภาพ ความพร้อมและความแตกต่างความแตกต่างของกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้มี คุณภาพที่ดีขึ้น ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจของกรมส่งเสริมการเรียนรู้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติ ดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้สอดคล้องกับ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีบทบาทหลักในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ด้อย พลลาด ขาดโอกาสทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจและทางสังคม และผู้ได้รับผลกระทบจากการเกิดโรคระบาดและภัยธรรมชาติ ให้ได้รับโอกาสในการฝึกอาชีพ จากสถานศึกษา ในรูปแบบการศึกษาต่อเนื่อง (Continuing Education) ลักษณะของการจัดฝึกอาชีพให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการตามความต้องการฝึกอาชีพในหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่เพื่อตอบสนอง ความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายและตลาดแรงงาน โดยมุ่งหวังว่าหลักสูตรและกิจกรรมการฝึก อาชีพดังกล่าว จะสามารถช่วยให้ประชาชนระดับฐานรากที่ยังว่างงานหรือผู้ที่อยากมีรายได้เสริม ได้รับ โอกาสในการพัฒนาศักยภาพ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอาชีพไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ เพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า และช่องทางการเผยแพร่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ รวมถึงการสร้างเครือข่ายการรวมกลุ่ม ในลักษณะวิสาหกิจชุมชน อันจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้เศรษฐกิจฐานรากของประเทศกลับมา มี ความเข้มแข็งมากขึ้น และเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจรวมทั้งทำให้ประชาชนในทุกภูมิภาค ของประเทศสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งบนพื้นฐาน ของความพอเพียงได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายให้ได้รับความรู้ไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาวิสาหกิจชุมชน
2. เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ โดยการสร้างสรรค์เอกลักษณ์ทางภูมิปัญญา ท้องถิ่น รวมทั้งการใช้อำนาจอ่อน (Soft Power) เป็นตัวขับเคลื่อน การยกระดับให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็น วิสาหกิจชุมชน นำไปสู่การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน
3. เพื่อสนับสนุนให้เกิดช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ จากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

วิธีการดำเนินงาน

1. การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในระดับนโยบาย กรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้กำหนด นโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567 ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ นโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของ กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567
2. การขับเคลื่อนกิจกรรมตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ขับเคลื่อน การดำเนินงานโครงการทั้งในระดับสำนักและระดับพื้นที่ โดยให้สถานศึกษาดำเนินการฝึกอบรมอาชีพให้กับ ประชาชน กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
3. การติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้กำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการฯ ทั้งในระดับกรมและระดับพื้นที่

โดยมีการรายงานข้อมูลผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้เครื่องมือในการติดตามและประเมินผลในรูปแบบต่าง ๆ และการออกนิเทศติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ขอบเขตการดำเนินงาน

การดำเนินการตามนโยบายและจุดเน้นของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ โครงการสำคัญตาม พ.ร.บ. งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยดำเนินการขับเคลื่อนตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่

ขอบเขตพื้นที่ดำเนินการ

1. สกร.อำเภอ/เขต จำนวน 928 แห่ง
2. ศกร.ตำบล/แขวง จำนวน 7,435 แห่ง
3. ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน (9 แห่ง) ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และศูนย์วงเดือน อาคมสุรทัศน์ รวม 11 แห่ง

ขอบเขตระยะเวลาการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (1 ตุลาคม 2566 – 30 กันยายน 2567)

ขอบเขตเนื้อหา

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้ดำเนินการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำในกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทางหรือการบริการ รวมถึงการเน้นอาชีพช่างพื้นฐาน

หน่วยงานรับผิดชอบ

1. หน่วยงานที่ประสานการดำเนินงาน : กรมส่งเสริมการเรียนรู้, สถาบัน สกร.ภาค
2. หน่วยงานที่ดำเนินการในพื้นที่ : สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดทุกแห่ง/กทม., สกร.ระดับอำเภอ/เขต และ ศกร. ระดับตำบล/แขวง
3. ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน 9 แห่ง ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และศูนย์วงเดือน อาคมสุรทัศน์

ค่านิยมศัพท์

1. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรของสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติ
2. การศึกษาต่อเนื่อง หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ทักษะชีวิต โดยมีวิธีการจัดการศึกษา 2 รูปแบบ คือ 1) กลุ่มสนใจ เป็นการจัดหลักสูตร 1-30 ชั่วโมง ผู้เรียน 6 คนขึ้นไป 2) ชั้นเรียนวิชาชีพ เป็นการจัดหลักสูตร 31 ชั่วโมงขึ้นไป ผู้เรียน 11 คนขึ้นไป แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ชั้นเรียนระยะสั้น เป็นการจัดหลักสูตรตั้งแต่ 31 - 100 ชั่วโมง ชั้นเรียนระยะยาว เป็นการจัดหลักสูตร 100 ชั่วโมงขึ้นไป

3. ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ประกอบอาชีพ รับจ้าง ค้าขาย เกษตรกรรม ผู้สูงอายุ และผู้ตกงาน/ผู้ว่างงาน ประชาชนที่รัฐบาลต้องการให้ได้รับการส่งเสริม พัฒนาทักษะหลักสูตรอาชีพนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
4. อายุของกลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ผู้มีอายุต่ำกว่า 15 ปี อายุ 15 - 29 ปี อายุ 30 - 49 ปี อายุ 50 - 59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป
5. ผู้ผ่านการฝึกอาชีพ หมายถึง ประชาชนที่จบหลักสูตรการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน ตามเกณฑ์ของสถานศึกษากำหนด
6. สร้างอาชีพ หมายถึง ผู้ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมฝึกทักษะอาชีพไปใช้ในการประกอบอาชีพ เกิดเป็นอาชีพของตนเองได้
7. เพิ่มรายได้ หมายถึง ผู้ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนนำความรู้ที่ได้จากการฝึกทักษะอาชีพ ไปสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว
8. มีคุณภาพชีวิตที่ดี หมายถึง ผู้ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน นำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนและสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข
9. ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ผู้ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน นำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดสิ่งที่มีคุณค่าในชุมชน ที่เป็นรากเหง้าทางวัฒนธรรมหรือภูมิปัญญา อัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ โดยการนำมาเป็นอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเองและชุมชน หรือที่เรียกว่า ทูตทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญา (Soft Power)
10. พัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน หมายถึง ผู้ผ่านการฝึกอาชีพเกิดการรวมกลุ่มกันในชุมชน มีผลผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ จากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จนก่อเกิดการมีรายได้ของกลุ่ม สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (impact)

1. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในทุกภูมิภาคของประเทศได้รับการพัฒนาศักยภาพในหลักสูตรการฝึกอาชีพตามความสนใจ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอาชีพไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน
2. ประชาชนกลุ่มเป้าหมายในทุกภูมิภาคของประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความสุข ในการประกอบอาชีพ

บทที่ 2

การขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

การขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายของโครงการได้รับความรู้ไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน ยกกระดับผลิตภัณฑ์สินค้า ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนให้เกิดช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยมีวิธีการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ดังนี้

1. การสนับสนุนการดำเนินงานในระดับนโยบาย
2. วิธีการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
3. การติดตามและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน
4. การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

การสนับสนุนการดำเนินงานในระดับนโยบาย

1. พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566

ตามความในมาตรา 6 (2) และมาตรา 9 พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 กำหนดให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม

2. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 - 2580) ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2579) : ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการพัฒนาคุณภาพคนตลอดชีวิต แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 - 2570) : มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยเพิ่มกำลังคนคุณภาพรองรับภาคการผลิตเป้าหมาย และพัฒนาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต นโยบายรัฐบาล : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อ 2 การพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิตมุ่งเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับศักยภาพทักษะ และสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. 2566 - 2570) : ประเด็น ที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้

ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษา ผ่านระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

โดยได้ประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ด้านที่ 4 การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนา กำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือ กับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ พัฒนาสมรรถนะ อาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re – skill Up – skill และ New skill เพื่อให้ทุก กลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบหลากหลายให้ครอบคลุม ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ Start up) ภายใต้อำเภอพัฒนาอาชีพและการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้ง ผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาจากทุกภาคส่วน ดังที่กล่าวไว้ว่า “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงาน ในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายในข้อ 2 ลดภาระนักเรียน และผู้ปกครอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn

3. นโยบายจุดเน้นการดำเนินงานกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ข้อที่ 3 ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต (๓.๔) จัดให้มีการฝึก อบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวน ทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน อาชีพอาชีพเกษตรกร อาชีพค้าขาย อาชีพบริการชุมชน อาชีพหัตถกรรม อาชีพอุตสาหกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างแอร์ ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับ ทักษะความรู้ช่วยประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลักหรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ ครอบครัวได้ (3.5) ส่งเสริม สนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด Soft Power เพื่อเปิดโอกาสในการต่อยอดสร้าง มูลค่าและสร้างรายได้รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปะ วัฒนธรรม ภาษา และส่งเสริม ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ ดานการท่องเที่ยว/งานเทศกาล/ ประเพณีไทย ดานดนตรีและศิลปะดานวรรณกรรม/หนังสือ ดานสินค้าและบริการ (อาหารไทย ผาไทย เครื่องหอมและสมุนไพรไทย ฯลฯ) รวมทั้ง การใช้พื้นที่เป็นสถานที่เรียนรู้วัฒนธรรม ศิลปะ และประวัต ศาสตร์ และ (3.6) พัฒนาทักษะฝีมือ พัฒนาการทางร่างกายและจิตใจกลุ่มผู้สูงอายุให้สามารถพึ่งพาตนเอง ได้สามารถดำเนินชีวิตได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งจุดเน้นการดำเนินงานดังกล่าวมีส่วนที่เกี่ยวข้องกับ การขับเคลื่อนกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมีตัวชี้วัด ประกอบด้วยตัวชี้วัดเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้แก่ **ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ** ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ที่อาศัยอยู่ระดับอำเภอ และระดับตำบล ได้รับโอกาสในการฝึกอาชีพและทักษะเบื้องต้น ตามภารกิจการศึกษา ต่อเนื่องจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนค่าเป้าหมาย จำนวน 250,000 คน **ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ** ร้อยละ 80 ของประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสในการฝึกอาชีพและทักษะเบื้องต้นจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพ ชุมชน นำความรู้ไปไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน

4. การขับเคลื่อนนโยบายนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการ : ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง นโยบายส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) นโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการ : ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง ข้อที่ 6 ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ด้วยการจัดอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up Skill) หรือทบทวนทักษะ (Re Skill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยดำเนินการภายใต้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการกิจกรรมการเรียนรู้ฝึกทักษะอาชีพให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป ให้ได้รับการฝึกอาชีพ มีความรู้ไปสร้างอาชีพเสริม เกิดรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ ตามแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กรมส่งเสริมการเรียนรู้จึงกำหนดจัดงานมหกรรมวิชาการ “ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)” โดยดำเนินการจัดกิจกรรมทั่วประเทศ เพื่อส่งเสริมการจัดฝึกอาชีพให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไปที่ต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่ เพิ่มโอกาสหรือพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิมให้มีรายได้ เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถและความถนัดของตน เปิดโลกทัศน์ด้านอาชีพที่กว้างไกล สามารถพัฒนาตนเองให้มีทักษะด้านอาชีพ มีความพร้อมเพื่อการเข้าสู่ตลาดแรงงาน และเป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนให้เกิดช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ตามนโยบายการศึกษา เรื่อง ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

5. การขับเคลื่อนกิจกรรม “งานวันกาชาด 100 ปี พุทธศักราช 2566” และกิจกรรม “งาน EDU SOFT POWER FESTIVAL 2024”

สำนักงานกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้เข้าร่วมกิจกรรมงานวันกาชาด 100 ปี พุทธศักราช 2566 ร่วมออกจำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์ และจัดนิทรรศการในนามของกระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ 8 – 18 ธันวาคม 2566 ณ สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร เพื่อประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของหน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัด เช่น ผลิตภัณฑ์/สินค้า ที่ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดจัดงานกิจกรรมเทศกาลของขวัญ Soft Power สู่มูลฐานกระทรวงศึกษาธิการ (Gift/Soft Power/Quick Win) ระหว่างวันที่ 25 – 27 ธันวาคม 2566 ณ บริเวณสนามหน้ากระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีกิจกรรมแสดงผลงานวิชาการในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้หน่วยงานและองค์กรในกำกับ/องค์กรมหาชนของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมแสดงผลงานวิชาการในการขับเคลื่อนงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้นำเสนอผลงานกิจกรรมฝึกอาชีพ “Soft Power” นำผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มาจัดแสดงและร่วมนำเสนอผลงานวิชาการด้านอาชีพ โดยมีกิจกรรมสาธิตฝึกอาชีพและช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ ของหน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนี้ 1) ผ้าอ้อมคราม หัตถกรรมภูมิปัญญาสู่สายตาโลก จาก สกร. ประจำจังหวัดสกลนคร 2) เปิดตำรับขนมไทยพระราชทานขนมวงเดือนดารา จากศูนย์วงเดือนอาคมสุรทัณฑ์ จังหวัดอุทัยธานี 3) จากตำนานสู่การเรียนรู้ ผีตาโขนสีสังงานบุญหลวง จาก สกร. ประจำจังหวัดเลย 4) สืบสานงานศิลปะช่างสิบหมู่จิตรกรรมและประติมากรรม จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) 5) การปลูกกล้วยหอมทองสร้างอาชีพเงินล้าน สกร. พอเพียง จาก สกร. ประจำจังหวัดปทุมธานี หน่วยงาน

ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จำนวน 4 แห่ง ได้สถานที่จัดบูชกิจกรรม ณ บริเวณถนนลูกหลวงริมคลองผดุงกรุงเกษม ยกเว้น ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) ณ บริเวณบุดสนามหญ้ากระทรวงศึกษาธิการ

6. การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพประชาชนสู่การเป็นผู้ประกอบการรายย่อย ในกิจกรรมโครงการออมสิน – สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน”

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาทักษะอาชีพของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ด้านการส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้ว มีงานทำ (Learn to Earn) จัดให้มีการอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่(New Skill)เพิ่มสมรรถนะ(Upskill) หรือทบทวนทักษะ(Reskill)ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยผู้เรียนและประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือนและอาจสร้างเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัวได้ซึ่งกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงศึกษาธิการที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืนให้กับประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจหรือต้องการสร้างรายได้ให้ตนเอง ครอบครัว และชุมชนที่นำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้และเพื่อให้ผู้รับการศึกษาอาชีพผ่านหลักสูตรแล้ว มีทุนเพื่อการประกอบรายได้ จึงได้มีการประสานงานบูรณาการกับสถาบันการเงินเพื่อให้ความรู้และช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการประกอบการ โครงการออมสิน – สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน” เป็นการดำเนินงานความร่วมมือกันระหว่างธนาคารออมสินกับกรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยผนึกกำลังเพื่อสร้างอาชีพให้แก่ประชาชนพัฒนายกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการรายย่อยก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ตลอดจนเกิดการสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ จึงขอให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัด (นาร่อง)/กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 จังหวัดดำเนินการสำรวจอาชีพ ทั้ง 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรเกษตรกรรม หลักสูตรอุตสาหกรรม หลักสูตรพาณิชยกรรม หลักสูตรสร้างสรรค์ และหลักสูตรเฉพาะทางที่สามารถประกอบอาชีพได้จริงและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และขอให้หน่วยงาน/สถานศึกษา ดำเนินการวางแผนและจัดกิจกรรมการฝึกอาชีพ ตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10,000 คน และงบประมาณสนับสนุนจากธนาคารออมสินเป็นเงิน จำนวน 1,072,000 บาท เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่าย Extra วัสดุฝึกอาชีพ และ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โครงการออมสิน – สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน” สำนักงาน สกร. ประจำจังหวัด (นาร่อง) โดยดำเนินการฝึกอาชีพและเพิ่มทักษะอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ร่วมกับธนาคารออมสิน โดยทางธนาคารจะให้ความรู้ทางการเงินและการเข้าถึงแหล่งทุน เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมให้สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัด (นาร่อง) มอบวุฒิบัตรที่เข้าร่วมกันกับธนาคารออมสินให้แก่ผู้ผ่านการอบรมเพื่อใช้ในการสมัครขอสินเชื่อโครงการออมสิน – สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน” ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพสู่การเป็นผู้ประกอบการรายย่อย ระหว่างเดือนมกราคม – ธันวาคม 2567

วิธีการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

1. ระดับกรมส่งเสริมการเรียนรู้

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ได้กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ดังนี้

1.1 การจัดทำโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยกลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้วางแผนและกำหนดกรอบทิศทาง การขับเคลื่อนกิจกรรม เช่น วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด แผนกิจกรรม งบประมาณที่ใช้ การติดตามและ ประเมินผล เป็นต้น รวมทั้งเป็นเอกสารอ้างอิงในการขอรับงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรม ในปีงบประมาณดังกล่าว

1.2 การจัดทำแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพอาชีพชุมชน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อให้หน่วยงาน/สถานศึกษา เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปขับเคลื่อน กิจกรรมได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

1.3 การวางแผนและจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แผนงาน: ยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โครงการ ขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยกลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจัดกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้กับ ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 250,000 คน โดยโอนจัดสรรงบประมาณ ดังกล่าวให้กับสำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดทุกแห่ง/กทม. ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณ ชายแดนทุกแห่ง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และศูนย์วงเดือน อาคม สุรทัศน์

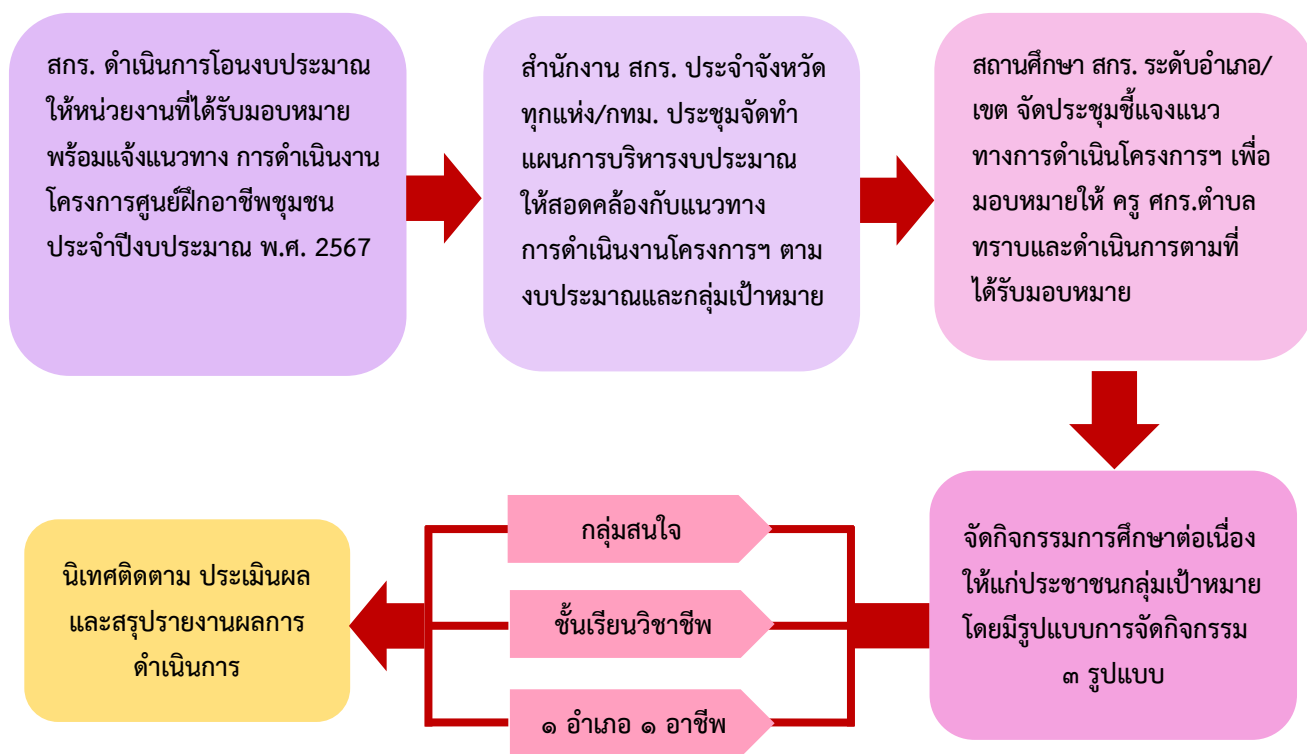
1.4 สำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดทุกแห่ง/กทม. ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย บริเวณชายแดนทุกแห่ง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และศูนย์วงเดือน อาคม สุรทัศน์ จัดกิจกรรมฝึกอาชีพโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กลุ่มสนใจ กลุ่มชั้นเรียน วิชาชีพ และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ ทั้งระบบออฟไลน์ และระบบออนไลน์ หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม

1.5 รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการรายงานผลให้กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ทราบ ประกอบด้วย ระบบฐานข้อมูล เพื่อการบริหารจัดการกรมส่งเสริมการเรียนรู้ (DMIS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และแบบรายงาน ตามนโยบายเร่งด่วน การรายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2. ระดับพื้นที่

การขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กำหนดให้ สถานศึกษา สกร. ระดับอำเภอ/เขต จำนวน 928 อำเภอ/เขต ศกร. ระดับตำบล/แขวง จำนวน 7,435 แห่ง ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน จำนวน 9 แห่ง เป็นฐานในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ในการส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอาชีพทักษะอาชีพให้กับประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพสามารถสร้างรายได้ นำความรู้ไปพัฒนาตนเองและครอบครัว อย่างเป็นระบบ นำความรู้ไปต่อยอดและพัฒนาอาชีพในชุมชน ก้าวสู่วิสาหกิจชุมชนตามสภาพความต้องการ

และความสนใจในการเข้ารับการศึกษา 5 กลุ่มอาชีพ คือ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม และอาชีพเฉพาะทางหรือบริการ รวมถึงการเน้นอาชีพข้างพื้นฐาน

ภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

การติดตามและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

1. การนิเทศติดตามและประเมินผลในระดับจังหวัด สำนักงาน สกร. ประจำจังหวัดทุกแห่ง/กทม. ดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของสถานศึกษาในสังกัด โดยแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศติดตามฯ ในระดับจังหวัด จัดทำแผนปฏิบัติงานการนิเทศติดตามฯ ใช้แบบนิเทศ ติดตามการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (กศ.ตน. 30) ตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากกรมส่งเสริมการเรียนรู้ พร้อมทั้งสรุปรายงานผลการนิเทศติดตามฯ ส่งมายังกรมส่งเสริมการเรียนรู้ แห่งละ 1 เล่ม
2. การติดตามระดับสำนักงานด้วยระบบ DMIS เพื่อให้สถานศึกษารายงานข้อมูลผ่านระบบ ฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการของกรมส่งเสริมการเรียนรู้(DMIS)ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ตามกรอบ ระยะเวลาที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด
3. การรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วน สำนักงาน สกร. ประจำจังหวัดทุกแห่ง/กทม. และสถานศึกษาขึ้นตรงด้านอาชีพ รายงานผลการดำเนินงานตามกรอบระยะเวลาที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กำหนด
4. การรายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สำนักงาน สกร. ประจำจังหวัดทุกแห่ง/กทม. และสถานศึกษาขึ้นตรงด้านอาชีพ รายงานผลการดำเนินงาน ตามแบบฟอร์มรายงานฯ ตามกรอบระยะเวลาที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด

การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

1. เน้นการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย องค์กรในชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาอื่น เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ สกร. ดีเด่น /พรีเมียม รวมถึงส่งเสริมช่องทางการจำหน่ายสินค้าผ่านระบบออนไลน์กับหน่วยงานภาคีเครือข่าย
2. จัดทำฐานข้อมูลแหล่งเงินทุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยบูรณาการกับหน่วยงานสถาบันการเงิน กองทุนหมู่บ้าน กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้ความรู้ทางการเงินและช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับประชาชนผู้ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนสู่การเป็นผู้ประกอบการ
3. บูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพ และการนำไปสู่การจัดตั้งกลุ่มอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ

บทที่ 3

ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดทุกแห่ง/กทม. ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน 9 แห่ง (จังหวัดชลบุรี สระแก้ว กาญจนบุรี ชุมพร ปัตตานี เชียงราย อุดรดิตถ์ มุกดาหาร และสุรินทร์) ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) ศูนย์วงเดือน อาคมสุรทัณฑ์ รายงานผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประกอบด้วย 1) ผลการใช้จ่ายงบประมาณ/กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับมอบหมาย 2) ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง กลุ่มสนใจ ชั้นเรียน และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ จำแนกตามเพศ และช่วงอายุ 3) ผลการจัดกิจกรรม กลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ จำแนกตามนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และ 4) ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง 5 กลุ่มอาชีพ จำแนกตามหลักสูตรที่ประชาชนนิยมเรียนเรียงอันดับ 1 - 5

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามนโยบาย ประกอบด้วย 1) ผลการดำเนินงานกิจกรรมมหกรรมวิชาการ “สกร. สร้างอาชีพ สร้างรายได้” 2) กิจกรรมมหกรรมวิชาการส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) 3) ผลการดำเนินงานโครงการออมสิน - สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน”

ตอนที่ 1 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

3.1 ผลการใช้จ่ายงบประมาณ/กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับมอบหมาย

ตารางที่ 3.1 งบประมาณที่ได้รับจัดสรร กลุ่มเป้าหมายที่ต้องดำเนินการ

งบประมาณที่ได้รับจัดสรร (บาท)	งบประมาณที่ใช้จ่าย (บาท)	ร้อยละ	กลุ่มเป้าหมายที่ต้องดำเนินการ (คน)	กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอาชีพ (คน)		รวม (คน)	ร้อยละ
				ผู้ผ่านการฝึกอาชีพ	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมหกรรมวิชาการ		
229,950,000.-	224,069,680.93	97.44	250,000	419,523	23,624	443,147	177.26

จากตารางที่ 3.1 ผลการใช้จ่ายงบประมาณ/กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับมอบหมาย สำนักงานงบประมาณได้อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เป็นเงินจำนวน 229,950,000 บาท (สองร้อยยี่สิบเก้าล้านเก้าแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) เพื่อจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องให้กลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศจำนวน 250,000 คน ผลดำเนินการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนและเบิก-จ่าย คิดเป็นงบประมาณที่ใช้จ่ายจริง จำนวน 224,069,680.93 บาท (สองร้อยยี่สิบสี่ล้านหกหมื่นเก้าพันหกร้อยแปดบาทเก้าสิบสามสตางค์) คิดเป็นร้อยละ 97.44 จำนวนกลุ่มเป้าหมายผู้ผ่านการฝึกอาชีพทั้งหมด จำนวน 443,147 คน คิดเป็นร้อยละ 177.26

หมายเหตุ: ข้อมูลงบประมาณจากกลุ่มการคลังและสินทรัพย์ ณ วันที่ 12 ตุลาคม 2567

3.2 ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องจำแนกตามหลักสูตรชั่วโมงเรียน

ตารางที่ 3.2 ผู้ผ่านการฝึกอาชีพจำนวน 419,523 คน จำแนกตามหลักสูตรชั่วโมงเรียน สรุปในภาพรวม ดังนี้

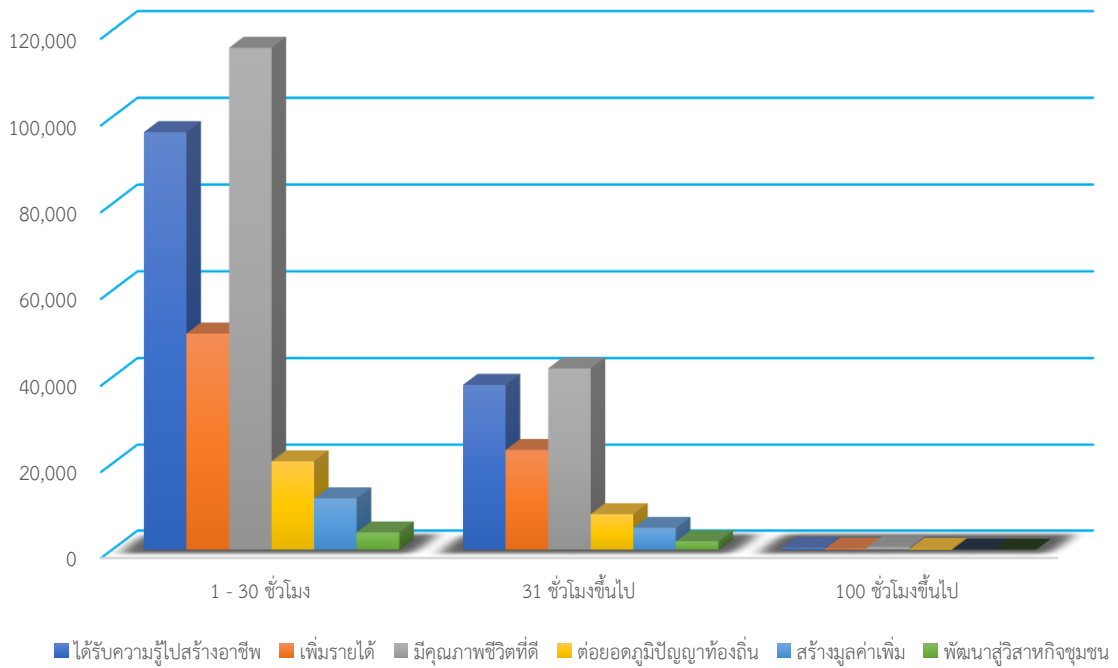
หลักสูตร ชั่วโมงเรียน	จำนวน หลักสูตร	จำนวน ผู้ลงทะเบียน	ผู้ผ่านการ ฝึกอาชีพ	ผู้ผ่านการฝึกอาชีพนำความรู้ไปใช้					
				ได้รับความรู้ไป สร้างอาชีพ	เพิ่มรายได้	มีคุณภาพ ชีวิตที่ดี	ต่อยอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น	สร้าง มูลค่าเพิ่ม	พัฒนาสู่ วิสาหกิจชุมชน
1 - 30 ชั่วโมง	29,317	299,950	299,155	96,530	50,088	115,969	20,572	11,960	4,036
31 ชั่วโมงขึ้นไป	9,006	119,632	118,879	38,282	23,211	42,066	8,274	5,078	1,968
100 ชั่วโมงขึ้นไป	120	1,548	1,489	435	226	607	188	21	12
รวม	38,443	421,130	419,523	135,247	73,525	158,642	29,034	17,059	6,016

จากตารางที่ 3.2 สถานศึกษาศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จัดฝึกอาชีพในรูปแบบกลุ่มสนใจ หลักสูตร 1-30 ชั่วโมง ชั้นเรียนวิชาชีพ หลักสูตร 31 ชั่วโมงขึ้นไป และหลักสูตร 100 ชั่วโมงขึ้นไป จำนวน 38,443 หลักสูตร จำนวนผู้ลงทะเบียน 421,130 คน ผู้ผ่านการฝึกอาชีพ 419,523 คน โดยผู้ผ่านการฝึกอาชีพนำความรู้ไปใช้เรียงลำดับมาก ดังนี้

มีคุณภาพชีวิตที่ดี	จำนวน	158,642 คน	คิดเป็นร้อยละ	37.81
ได้รับความรู้ไปสร้างอาชีพ	จำนวน	135,247 คน	คิดเป็นร้อยละ	32.24
เพิ่มรายได้	จำนวน	73,525 คน	คิดเป็นร้อยละ	17.53
ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น	จำนวน	29,034 คน	คิดเป็นร้อยละ	6.92
สร้างมูลค่าเพิ่ม	จำนวน	17,059 คน	คิดเป็นร้อยละ	4.07
พัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน	จำนวน	6,016 คน	คิดเป็นร้อยละ	1.43

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับชั่วโมงเรียน พบว่า กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจหลักสูตรเกษตรกรรม หลักสูตร 1-30 ชั่วโมงมากที่สุด รองลงมาหลักสูตร 31 ชั่วโมงขึ้นไป และหลักสูตร 100 ชั่วโมงขึ้นไป

แผนภูมิที่ 3.1 แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ที่ผ่านการฝึกอาชีพนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ภาพที่ 3.1 ภาพกิจกรรมการตลาดหลังจากการฝึกอาชีพ

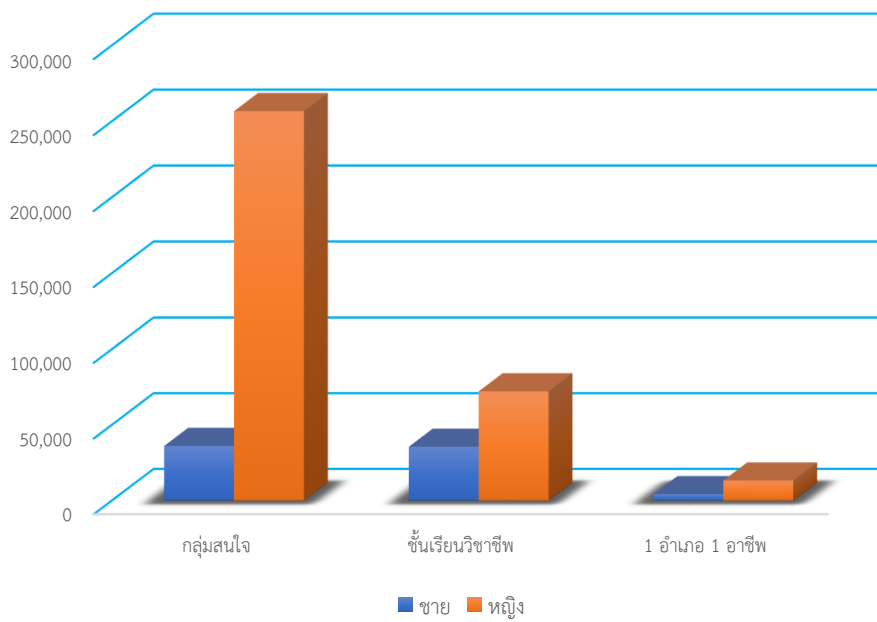
3.3 ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง กลุ่มสนใจ ชั้นเรียน และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ จำแนกตามเพศ และช่วงอายุ

ตารางที่ 3.3 ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง กลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ จำแนกตามเพศ สรุปในภาพรวม ดังนี้

กิจกรรม	ต่ำกว่า 15 ปี		15 - 29 ปี		30 - 39 ปี		40 - 49 ปี		50 - 59 ปี		60 ปีขึ้นไป		รวม			รวม	ร้อยละ	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	ร้อยละ	หญิง			ร้อยละ
กลุ่มสนใจ	419	1,755	6,872	22,991	6,597	35,023	8,002	62,109	8,548	76,344	5,657	58,480	36,095	12.33	256,702	87.67	292,797	70.04
ชั้นเรียนวิชาชีพ	224	346	10,193	5,159	7,371	9,038	7,838	16,560	6,430	22,108	3,522	18,989	35,578	33.01	72,200	66.99	107,778	25.78
1 อำเภอ 1 อาชีพ	22	90	1,070	896	858	1,527	890	3,211	704	4,008	670	3,513	4,214	24.14	13,245	75.86	17,459	4.18
รวม	665	2,191	18,135	29,046	14,826	45,588	16,730	81,880	15,682	102,460	9,849	80,982	75,887	18.15	342,147	81.85	418,034	100

จากตารางที่ 3.3 ผลการจัดกิจกรรม กลุ่มสนใจ ชั้นเรียนวิชาชีพ และ 1 อำเภอ 1 อาชีพ จำแนกตามเพศ สรุปในภาพรวมมีประชาชนผ่านการฝึกอาชีพทั้งหมดจำนวน 418,034 คน พบว่า กิจกรรมกลุ่มสนใจ มีผู้ผ่านการฝึกอาชีพ จำนวน 292,797 คน คิดเป็นร้อยละ 70.04 เพศหญิง จำนวน 256,702 คน คิดเป็นร้อยละ 87.67 เพศชาย จำนวน 36,095 คน คิดเป็นร้อยละ 12.33 กิจกรรมชั้นเรียนวิชาชีพ มีผู้ผ่านการฝึกอาชีพ จำนวน 107,778 คน คิดเป็นร้อยละ 25.78 เพศหญิง จำนวน 72,200 คน คิดเป็นร้อยละ 66.99 เพศชาย จำนวน 35,578 คน คิดเป็นร้อยละ 33.01 กิจกรรม 1 อำเภอ 1 อาชีพ มีผู้ผ่านการฝึกอาชีพ จำนวน 17,459 คน คิดเป็นร้อยละ 4.18 เพศหญิง จำนวน 13,245 คน คิดเป็นร้อยละ 75.86 เพศชาย จำนวน 4,214 คน คิดเป็นร้อยละ 24.14

แผนภูมิที่ 3.2 แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ที่ผ่านการฝึกอาชีพ จำแนกตามรูปแบบการจัดกิจกรรม

ภาพที่ 3.2 ภาพกิจกรรมการฝึกอาชีพ

3.4 จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอาชีพ จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

ตารางที่ 3.4 จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอาชีพ จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) แบ่งเป็นรายภาค ดังนี้

ภาค	ผู้ผ่านการฝึกอาชีพ จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) (คน)	รายได้ที่เพิ่มขึ้น หลังจากเข้ารับการฝึกอาชีพของประชาชน โดยเฉลี่ยต่อเดือน (ใช้เป็นข้อมูลในการติดตามและประเมินผล เท่านั้น)							
		ต่ำกว่า 3,000 บาท (คน)	3,001 - 5,000 บาท (คน)	5,001 - 10,000 บาท (คน)	10,001 - 15,000 บาท (คน)	15,001 - 30,000 บาท (คน)	30,001 - 50,000 บาท (คน)	50,001 - 100,000 บาท (คน)	มากกว่า 100,000 บาท (คน)
เหนือ	25,693	17,396	6,958	1,171	108	54	5	1	0
อีสาน	82,332	41,166	24,851	11,640	3,300	813	534	28	0
กลาง	14,436	9,994	2,727	1,280	384	44	3	2	2
ตะวันออก	4,986	3,205	1,021	714	45	1	0	0	0
ใต้	15,986	9,828	4,269	1,648	140	95	1	0	5
ศพช.	2,276	1,266	8,14	176	20	0	0	0	0
รวม	145,709	82,855	40,640	16,629	3,997	1,007	543	31	7
ร้อยละ		56.86	27.89	11.41	2.74	0.69	0.36	0.02	0.01

จากตารางที่ 3.4 แสดงผลกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอาชีพ จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) จำนวน 145,709 คน จำแนกตามรายได้ที่เพิ่มขึ้น หลังจากเข้ารับ การฝึกอาชีพของประชาชน โดยเฉลี่ยต่อเดือน ดังนี้ รายได้เพิ่มขึ้นต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 82,855 คน คิดเป็นร้อยละ 56.86 รายได้เพิ่มขึ้นระหว่าง 3,001 - 5,000 บาท จำนวน 40,640 คน คิดเป็นร้อยละ 27.89 รายได้เพิ่มขึ้นระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 16,629 คน คิดเป็นร้อยละ 11.41 รายได้เพิ่มขึ้นระหว่าง 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 3,997 คน คิดเป็นร้อยละ 2.74 รายได้เพิ่มขึ้นระหว่าง 15,001 - 30,000 บาท จำนวน 1,007 คน คิดเป็นร้อยละ 0.69 รายได้เพิ่มขึ้นระหว่าง 30,001 - 50,000 บาท จำนวน 543 คน คิดเป็นร้อยละ 0.36 รายได้เพิ่มขึ้นระหว่าง 50,001 - 100,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 0.02 รายได้เพิ่มขึ้นมากกว่า 100,000 บาท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 0.01

3.5 ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง 5 กลุ่มอาชีพ จำแนกตามหลักสูตร ที่ประชาชนนิยมเรียนเรียงอันดับ 1 - 5

ตารางที่ 3.5 หลักสูตรเกษตรกรรมที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค
เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรอาชีพเกษตรกรรม	ชั่วโมงเรียน
1	การเพาะเห็ด (เห็ดนางฟ้า เห็ดฟาง)	15 - 60
2	การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ	6 - 40
3	การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์	15 - 40
4	การเลี้ยงปลาตู้	8 - 30
5	การปลูกผักเกษตรอินทรีย์/ปลอดสารพิษ	6 - 25

จากตารางที่ 3.5 หลักสูตรเกษตรกรรมที่ประชาชนนิยมเรียน เรียงลำดับ 1 - 5 และมีจำนวนชั่วโมงเรียน ดังนี้
 อันดับที่ 1 หลักสูตรการเพาะเห็ด (เห็ดนางฟ้า เห็ดฟาง) ชั่วโมงเรียน 15 - 60 ชั่วโมง
 อันดับที่ 2 หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ชั่วโมงเรียน 6 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 3 หลักสูตรการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ ชั่วโมงเรียน 15 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 4 หลักสูตรการเลี้ยงปลาตู้ ชั่วโมงเรียน 8 - 30 ชั่วโมง
 อันดับที่ 5 หลักสูตรการปลูกผักเกษตรอินทรีย์/ปลอดสารพิษ ชั่วโมงเรียน 6 - 25 ชั่วโมง

ตารางที่ 3.6 หลักสูตรอุตสาหกรรมที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค
เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 - 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรอาชีพอุตสาหกรรม	ชั่วโมงเรียน
1	ผลิตภัณฑ์จากหวายเทียม	15 - 40
2	ผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก	15 - 40
3	การทำไม้กวาด (ดอกหญ้า ทางมะพร้าว)	6 - 40
4	ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	6 - 40
5	ผ้ามัดย้อม	6 - 30

จากตารางที่ 3.6 หลักสูตรอุตสาหกรรมที่ประชาชนนิยมเรียน เรียงลำดับ 1 - 5 และมีจำนวนชั่วโมงเรียน ดังนี้
 อันดับที่ 1 หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากหวายเทียม ชั่วโมงเรียน 15 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 2 หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก ชั่วโมงเรียน 15 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 3 หลักสูตรการทำไม้กวาด (ดอกหญ้า ทางมะพร้าว) ชั่วโมงเรียน 6 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 4 หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ ชั่วโมงเรียน 6 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 5 หลักสูตรผ้ามัดย้อม ชั่วโมงเรียน 6 - 30 ชั่วโมง

ตารางที่ 3.7 หลักสูตรพาณิชยกรรมที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค
เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 – 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรอาชีพพาณิชยกรรม	ชั่วโมงเรียน
1	การทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม	6 - 40
2	การทำขนมไทย	6 - 40
3	การทำน้ำพริก	6 - 40
4	การแปรรูปอาหาร (ทำแหนม ปลาสาม ไตปลาแห้ง ไข่เค็ม ฯลฯ)	6 - 40
5	นวดเพื่อสุขภาพ	30 - 50

จากตารางที่ 3.7 หลักสูตรพาณิชยกรรมที่ประชาชนนิยมเรียน เรียงลำดับ 1 – 5 และมีจำนวนชั่วโมงเรียน ดังนี้

อันดับที่ 1	หลักสูตรการทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม	ชั่วโมงเรียน 6 - 40 ชั่วโมง
อันดับที่ 2	หลักสูตรการทำขนมไทย	ชั่วโมงเรียน 6 - 40 ชั่วโมง
อันดับที่ 3	หลักสูตรการทำน้ำพริก	ชั่วโมงเรียน 6 - 40 ชั่วโมง
อันดับที่ 4	หลักสูตรการแปรรูปอาหาร (ทำแหนม ปลาสาม ไตปลาแห้ง ไข่เค็ม ฯลฯ)	ชั่วโมงเรียน 6 - 40 ชั่วโมง
อันดับที่ 5	หลักสูตรนวดเพื่อสุขภาพ	ชั่วโมงเรียน 6 - 40 ชั่วโมง

ตารางที่ 3.8 หลักสูตรความคิดสร้างสรรค์ที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 5 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค
เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 – 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรอาชีพความคิดสร้างสรรค์	ชั่วโมงเรียน
1	ผ้าพิมพ์ลายธรรมชาติ	15 - 50
2	การทำพานบายศรี	10 - 40
3	การทำพรมเช็ดเท้า	10 - 40
4	การพิมพ์ผ้า	10 - 40
5	การทำกระเป๋าแฮนด์เมด	10 - 40

จากตารางที่ 3.8 หลักสูตรอาชีพหลักสูตรความคิดสร้างสรรค์ เรียงลำดับ 1 – 5 และมีจำนวนชั่วโมงเรียน ดังนี้

อันดับที่ 1	หลักสูตรการผ้าพิมพ์ลายธรรมชาติ	ชั่วโมงเรียน 15 - 50 ชั่วโมง
อันดับที่ 2	หลักสูตรการทำพานบายศรี	ชั่วโมงเรียน 10 - 40 ชั่วโมง
อันดับที่ 3	หลักสูตรการทำพรมเช็ดเท้า	ชั่วโมงเรียน 10 - 40 ชั่วโมง
อันดับที่ 4	หลักสูตรการพิมพ์ผ้า	ชั่วโมงเรียน 10 - 40 ชั่วโมง
อันดับที่ 5	หลักสูตรการทำกระเป๋าแฮนด์เมด	ชั่วโมงเรียน 10 - 40 ชั่วโมง

ตารางที่ 3.9 หลักสูตรอาชีพเฉพาะทางที่ประชาชนนิยมเรียน จำนวน 10 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค
เรียงลำดับหลักสูตรที่นิยมเรียน 1 – 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรอาชีพเฉพาะทาง	ชั่วโมงเรียน
1	ช่างไฟฟ้า	31 - 40
2	ช่างเชื่อม	31 - 40
3	ช่างปูน	31 - 40
4	ช่างปุกระเบื้อง	31 - 40
5	ช่างทาสี	10 - 40

จากตารางที่ 3.9 หลักสูตรอาชีพหลักสูตรอาชีพเฉพาะทาง เรียงลำดับ 1 – 5 และมีจำนวนชั่วโมงเรียน ดังนี้
 อันดับที่ 1 หลักสูตรช่างไฟฟ้า ชั่วโมงเรียน 31 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 2 หลักสูตรช่างเชื่อม ชั่วโมงเรียน 31 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 3 หลักสูตรช่างปูน ชั่วโมงเรียน 31 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 4 หลักสูตรช่างปุกระเบื้อง ชั่วโมงเรียน 31 - 40 ชั่วโมง
 อันดับที่ 5 หลักสูตรช่างทาสี ชั่วโมงเรียน 31 - 40 ชั่วโมง

3.6 ผลการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง 5 กลุ่มอาชีพ จำแนกตามหลักสูตร ที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงอันดับ 1 - 5

ตารางที่ 3.10 หลักสูตรเกษตรกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ จำนวน 5 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค
เรียงลำดับหลักสูตรที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ 1 – 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรอาชีพเกษตรกรรม	จำนวนผู้เรียนจบ แล้วมีงานทำ (คน)
1	การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์/ปลอดภัยสารพิษ	771
2	การเพาะเห็ด	516
3	การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ	273
4	การเลี้ยงปลาอุก	158
5	การเลี้ยงผึ้ง	106

จากตารางที่ 3.10 หลักสูตรเกษตรกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 – 5 และมีจำนวนผู้เรียนจบแล้ว
มีงานทำ ดังนี้

อันดับที่ 1 หลักสูตรการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์/ปลอดภัยสารพิษ จำนวน 771 คน
 อันดับที่ 2 หลักสูตรการเพาะเห็ด จำนวน 516 คน
 อันดับที่ 3 หลักสูตรการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ จำนวน 273 คน
 อันดับที่ 4 หลักสูตรการเลี้ยงปลาอุก จำนวน 158 คน
 อันดับที่ 5 หลักสูตรการเลี้ยงผึ้ง จำนวน 106 คน

ตารางที่ 3.11 หลักสูตรอุตสาหกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ จำนวน 5 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค
เรียงลำดับหลักสูตรที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ 1 – 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรอุตสาหกรรม	จำนวนผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ (คน)
1	ผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก	3,890
2	ผลิตภัณฑ์จากหวายเทียม	1,894
3	การทำไม้กวาดดอกหญ้า/ทางมะพร้าว	1,110
4	การทำพรมเช็ดเท้า	807
5	ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	292

จากตารางที่ 3.11 หลักสูตรอุตสาหกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 – 5 และมีจำนวนผู้เรียนจบแล้ว มีงานทำ ดังนี้

อันดับที่ 1	หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก	จำนวน 3,890 คน
อันดับที่ 2	หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากหวายเทียม	จำนวน 1,894 คน
อันดับที่ 3	หลักสูตรการทำไม้กวาดดอกหญ้า/ทางมะพร้าว	จำนวน 1,110 คน
อันดับที่ 4	หลักสูตรการทำพรมเช็ดเท้า	จำนวน 807 คน
อันดับที่ 5	หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	จำนวน 292 คน

ตารางที่ 3.12 หลักสูตรพาณิชยกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ จำนวน 5 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ 1 – 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรพาณิชยกรรม	จำนวนผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ (คน)
1	การแปรรูปอาหาร	2,573
2	การทำขนมไทย	1,958
3	การทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1,606
4	การทำน้ำพริก	745
5	นวดเพื่อสุขภาพ	241

จากตารางที่ 3.12 หลักสูตรพาณิชยกรรมที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 – 5 และมีจำนวนผู้เรียนจบแล้ว มีงานทำ ดังนี้

อันดับที่ 1	หลักสูตรการแปรรูปอาหาร	จำนวน 2,573 คน
อันดับที่ 2	หลักสูตรการทำขนมไทย	จำนวน 1,958 คน
อันดับที่ 3	หลักสูตรการทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม	จำนวน 1,606 คน
อันดับที่ 4	หลักสูตรการทำน้ำพริก	จำนวน 745 คน
อันดับที่ 5	หลักสูตรนวดเพื่อสุขภาพ	จำนวน 241 คน

ตารางที่ 3.13 หลักสูตรความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ จำนวน 5 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ 1 – 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรความคิดสร้างสรรค์	จำนวนผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ (คน)
1	การแปรรูปอาหาร	2,573
2	การทำขนมไทย	1,958
3	การทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม	1,606
4	การทำน้ำพริก	745
5	นวดเพื่อสุขภาพ	241

จากตารางที่ 3.13 หลักสูตรความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 – 5 และมีจำนวนผู้เรียนจบแล้ว มีงานทำ ดังนี้

อันดับที่ 1	หลักสูตรการแปรรูปอาหาร	จำนวน 2,573 คน
อันดับที่ 2	หลักสูตรการทำขนมไทย	จำนวน 1,958 คน
อันดับที่ 3	หลักสูตรการทำอาหารว่างและเครื่องดื่ม	จำนวน 1,606 คน
อันดับที่ 4	หลักสูตรการทำน้ำพริก	จำนวน 745 คน
อันดับที่ 5	หลักสูตรนวดเพื่อสุขภาพ	จำนวน 241 คน

ตารางที่ 3.14 หลักสูตรอาชีพเฉพาะทางที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ จำนวน 5 หลักสูตร สรุปลงในภาพรวมทั้ง 5 ภาค เรียงลำดับหลักสูตรที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ 1 – 5 ได้ดังนี้

ที่	หลักสูตรอาชีพเฉพาะทาง	จำนวนผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ (คน)
1	ช่างปูน	1,413
2	ช่างเชื่อม	571
3	ช่างไฟฟ้า	461
4	ช่างทาสี	410
5	ช่างปูกระเบื้อง	219

จากตารางที่ 3.14 หลักสูตรอาชีพเฉพาะทางที่ผู้เรียนจบแล้วมีงานทำ เรียงลำดับ 1 – 5 และมีจำนวนผู้เรียนจบแล้ว มีงานทำ ดังนี้

อันดับที่ 1	หลักสูตรช่างปูน	จำนวน 1,413 คน
อันดับที่ 2	หลักสูตรช่างเชื่อม	จำนวน 571 คน
อันดับที่ 3	หลักสูตรช่างไฟฟ้า	จำนวน 461 คน
อันดับที่ 4	หลักสูตรช่างทาสี	จำนวน 410 คน
อันดับที่ 5	หลักสูตรช่างปูกระเบื้อง	จำนวน 219 คน

ตอนที่ 2 ผลการดำเนินงานตามนโยบาย

3.7 ผลการดำเนินงานกิจกรรมมหกรรมวิชาการ “สกร. สร้างอาชีพ สร้างรายได้”

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมมหกรรมวิชาการ “สกร. สร้างอาชีพ สร้างรายได้” มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 23,624 คน ประกอบด้วย

1) กิจกรรมกาชาด 100 ปี เมื่อวันที่ 8 - 18 ธันวาคม 2566 ณ สวนลุมพินี แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 399 คน

2) กิจกรรม EDU Soft Power Festival 2024 เมื่อวันที่ 25 - 27 ธันวาคม 2566 ณ กระทรวงศึกษาธิการ และถนนลูกหลวง ซ้างคลองผดุงกรุงเกษม มีศูนย์วงเดือน อคาเดมีสุรทัณฑ์ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำหัวพันธานี สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำหัวพันสกลนคร ร่วมจัดกิจกรรม ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 4,195 คน มีผู้เข้าร่วมฝึกอาชีพ จำนวน 585 คน และมียอดรวมการจำหน่ายสินค้า จำนวนทั้งสิ้น 550,691 บาท

3) กิจกรรม “ศคส. ปันสุข สนุกกับการเรียนรู้” เพื่อมอบเป็นของขวัญปีใหม่ให้แก่ประชาชน พ.ศ. 2567 ได้กำหนดให้จัดกิจกรรม “ศคส. ปันสุข สนุกกับการเรียนรู้” โดยให้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ/เขต (สกร. ระดับอำเภอ/เขต) จำนวน 928 แห่ง ฝึกอาชีพพระยะสั้น จำนวนแห่งละ 1 หลักสูตรอาชีพ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมจัดกิจกรรม จำนวน 22,640 คน หลักสูตรที่ประชาชนให้ความสนใจ จำนวนทั้งสิ้น 1,463 หลักสูตร โดยจำแนกหลักสูตรได้ ดังนี้ 1) อาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 301 หลักสูตร 2) ขนมไทยและเบเกอรี่ จำนวน 419 หลักสูตร 3) อาหารว่าง จำนวน 141 หลักสูตร 4) ของใช้และของที่ระลึก จำนวน 506 หลักสูตร 5) ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 31 หลักสูตร 6) อื่น ๆ จำนวน 65 หลักสูตร นอกจากนี้ ประชาชนที่เข้ารับการฝึกอาชีพงาน “ศคส. ปันสุข สนุกกับการเรียนรู้” ส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด คิดเป็น 67.56%

3.8 กิจกรรมมหกรรมวิชาการ “ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)”

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมีกิจกรรมหลักที่ 3 : กิจกรรมมหกรรมวิชาการ “สกร. สร้างงาน สร้างรายได้” วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการฝึกอาชีพ รวมถึงเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลงานวิชาการด้านอาชีพให้กับประชาชนทั่วไปได้รับทราบ และเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าที่ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) นโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการ : ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง ข้อที่ 6 ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ด้วยการจัดอบรมอาชีพเสริมในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up Skill) หรือทบทวนทักษะ (Re Skill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป มีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพจบแล้วมีงานทำและอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยดำเนินการภายใต้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการกิจกรรมการเรียนรู้ฝึกทักษะอาชีพให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป ให้ได้รับการฝึกอาชีพ มีความรู้ไปสร้างอาชีพเสริม เกิดรายได้ระหว่างเรียนจบแล้วมีงานทำ ตามแนวทางการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้

ดังนั้น จึงกำหนดจัดงานมหกรรมวิชาการ “ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)” เพื่อเป็นการฝึกอาชีพให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป พร้อมทั้งเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานโครงการดังกล่าว โดยให้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดดำเนินการจัดกิจกรรม ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

1) จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

กิจกรรมมหกรรมวิชาการ “ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)” มีนักศึกษาและประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 76,608 คน และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพ จำนวน 57,771 คน คิดเป็นร้อยละ 75.41 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมหกรรมวิชาการ “ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)”

2) จำนวนหลักสูตรที่ดำเนินการจัดฝึกอาชีพ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/กรุงเทพมหานคร ดำเนินการฝึกอาชีพให้นักศึกษาและประชาชนที่มีความสนใจ จำนวนทั้งสิ้น 3,535 หลักสูตร โดยจำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่เปิดฝึกอาชีพได้ ดังนี้ จำนวนชั่วโมงที่เปิดฝึกอาชีพต่ำกว่า 10 ชั่วโมง มีจำนวน 3,274 หลักสูตร จำนวนชั่วโมงที่เปิดฝึกอาชีพ 11 - 20 ชั่วโมง มีจำนวน 180 หลักสูตร จำนวนชั่วโมงที่เปิดฝึกอาชีพ 21 - 40 ชั่วโมง มีจำนวน 81 หลักสูตร ซึ่งมีหลักสูตรที่ได้รับความสนใจ โดยจำแนกตามประเภทกลุ่ม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม กลุ่มผ้าและเครื่องแต่งกาย กลุ่มของใช้และเครื่องประดับ จำแนกได้ ดังนี้ 1) กลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม มีหลักสูตรที่จัดฝึกอบรม 2,080 หลักสูตร 2) กลุ่มผ้าและเครื่องแต่งกาย มีหลักสูตรที่จัดฝึกอบรม 273 หลักสูตร 3) กลุ่มของใช้และเครื่องประดับ มีหลักสูตรที่จัดฝึกอบรม 1,132 หลักสูตร 4) อื่น ๆ (ช่างตัดผมชาย เพ้นท์เล็บ อัดกรอบพระ ฯลฯ) มีหลักสูตรที่จัดฝึกอบรม 50 หลักสูตร ทั้งนี้ มียอดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จำนวน 2,305,788 บาท

3.9 ผลการดำเนินงานโครงการออมสิน - สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน”

กรมส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมมือกับธนาคารออมสิน เพื่อสร้างอาชีพให้แก่ประชาชนพัฒนายกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการรายย่อย ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ตลอดจนเกิดการสร้างความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ธนาคารออมสิน ดำเนินการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน 1,072,000 บาท ให้กับสำนักงาน สกร.จังหวัด (น่าน) เพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่าย Extral วัสดุฝึกอาชีพ และใช้ในการประชาสัมพันธ์โครงการออมสิน - สกร. สร้างงานให้เป็นเงิน สำนักงาน สกร. ประจำจังหวัด (น่าน) ดำเนินการฝึกอาชีพและเพิ่มทักษะอาชีพให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ร่วมกับธนาคารออมสิน โดยทางธนาคารจะให้ความรู้ทางการเงินและการเข้าถึงแหล่งทุน จำนวนทั้งสิ้น 10,808 คน มีผู้ผ่านการอบรมเข้าถึงแหล่งเงินทุนจำนวน 763 คน รวมมูลค่าเงินทุนเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 212,485,163.78 บาท และได้ดำเนินกิจกรรมสร้างผู้ประกอบการช่างฝีมือรายใหม่ (คนต้นแบบ) ปี 2567 ซึ่งเป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากโครงการออมสิน - สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน” โดยมีผู้ผ่านการอบรมฝึกอาชีพภายใต้โครงการดังกล่าว และมีคุณสมบัติตามที่ออมสินกำหนด ได้รับการสนับสนุนเงินทุนประเดิมตั้งต้น กิจกรรมสร้างผู้ประกอบการช่างฝีมือรายใหม่ (คนต้นแบบ) ปี 2567 จำนวน 35 คน ะ ละ 5,000 บาท

บทที่ 4

สรุปผลการติดตามผลและประเมินผลโครงการ ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ตามที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้ (สำนักงาน กศน.) ได้อนุมัติโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพให้กับประชาชน กลุ่มเป้าหมายของโครงการได้รับความรู้ไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน พร้อมทั้งยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้า ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด มีการบูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายให้เกิดการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็น วิสาหกิจชุมชน รวมทั้งเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนให้เกิดช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สินค้าจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ดำเนินการขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมโดยสถานศึกษาในสังกัด กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย สกร.อำเภอ/เขต 928 แห่ง และ ศกร.ตำบล/แขวง 7,435 แห่ง ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนจังหวัด (9 แห่ง ได้แก่ จังหวัดชลบุรี กาญจนบุรี สระแก้ว เชียงราย อุตรดิตถ์ ชุมพร ปัตตานี มุกดาหาร และสุรินทร์) ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) และศูนย์วงเดือน อาคมสุรพัฒน์ ซึ่งการดำเนินงานโครงการดังกล่าว มีกิจกรรมการติดตาม และประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ส่วนกลาง) เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน และรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค ความต้องการ ตลอดจนสภาพ การดำเนินงานในการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งให้สำนักงาน สกร.จังหวัดทุกแห่ง/กทม. และสถานศึกษาขึ้นตรง ด้านอาชีพ รายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ โดยสอบถามปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของพื้นที่ ที่ดำเนินการเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพในปีงบประมาณถัดไป

การติดตามผลและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (ส่วนกลาง)

การติดตามและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ โดยกลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย ได้ดำเนินการลงพื้นที่ติดตาม และประเมินผลโครงการฯ จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ พื้นที่จังหวัดปทุมธานี อ่างทอง เพชรบูรณ์ ชัยภูมิ สกลนคร และขอนแก่น ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือแนะนำ พัฒนา ปรับปรุงประสิทธิภาพตลอดจนการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง ด้านการฝึกทักษะอาชีพ ให้สามารถดำเนินการได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายอย่างมีคุณภาพและส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้เข้ารับการฝึก อาชีพ สามารถสรุปผลการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2567 โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) การบริหารจัดการโครงการศูนย์ ฝึกอาชีพชุมชน 3) ผลการดำเนินงานตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน 4) ปัญหา/อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะ 5) การกิจติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบ ได้ดังนี้

1. จังหวัดปทุมธานี ลงพื้นที่ สกร.ระดับอำเภอหนองเสือ เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

1.1 ข้อมูลทั่วไป สกร.ระดับอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี พบว่า ในไตรมาส 4 มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าแผนฯ เนื่องจาก งบประมาณในการดำเนินงานจัดสรรมาต่ำกว่าแผนที่กำหนด งบประมาณในการดำเนินการ ที่ได้รับการจัดสรร จำนวน 178,100 บาท ใช้จ่ายจริง จำนวน 178,100 บาท คงเหลือ จำนวน 0 บาท คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการฝึกอาชีพในโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ทั้งหมด จำนวน 294 คน จำแนกเป็น เพศชาย 39 คน เพศหญิง จำนวน 255 คน

1.2 การบริหารจัดการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน พบว่า มีการปฏิบัติการแต่งตั้ง คณะทำงานบริหารโครงการการศึกษาต่อเนื่องระดับอำเภอ ประชุมคณะทำงาน กำหนดขั้นตอน/แนวทาง วิธีการดำเนินงาน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน มอบหมายหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แจ้งครูผู้รับผิดชอบ ให้ประชาสัมพันธ์การฝึกอาชีพ จัดเวทีชาวบ้าน/ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนเข้ารับการฝึกอาชีพ ตามความสนใจ แจ้งครูผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพตามแนวทางการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) แจ้งครูผู้รับผิดชอบสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในการฝึก อาชีพ มีการคัดเลือกผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ กศน.ดีเด่น กำกับ นิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ สรุป รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100

1.3 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สกร.ระดับอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี พบว่า ดำเนินการส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำหลักสูตรอาชีพ re skill up skill และ new skill โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายเน้นการพัฒนาต่อยอดอาชีพ โดยการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรตามความต้องการของผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาอาชีพ ให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายโครงการให้ได้รับความรู้ ไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อยอด ภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม สนับสนุนให้กลุ่มเป้าหมายรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน หรือส่งเสริม กลุ่มวิสาหกิจ โดยได้มีหลักสูตร หลักสูตรอาชีพ re skill up skill และ new skill ในการจัดกิจกรรม 1 อำเภอ 1 อาชีพ หลักสูตร กล้วยหอมทองอบธัญพืช (40 ชั่วโมง) เป็นหลักสูตรต่อยอดพัฒนาและเพิ่ม มูลค่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์

1.4 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พบว่า งบประมาณในการดำเนินงานจัดสรรมาต่ำกว่าที่แผนปฏิบัติการที่วางไว้ งบประมาณไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย ค่าใช้จ่ายต้นทุนวัสดุอุปกรณ์มีราคาสูงขึ้น ควรมีการปรับปรุงแนวทางระเบียบการใช้งบประมาณ การบริหารงบประมาณให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เศรษฐกิจ และการเงินในปัจจุบัน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์สูงสุดในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

1.5 ภารกิจติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบ สกร.ระดับอำเภอ หนองเสือ พบว่า พื้นที่อำเภอหนองเสือ ส่วนมากมีวิถีชีวิตประกอบอาชีพการทำเกษตร ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่ ที่ปลูกส้มและกล้วยเป็นจำนวนมาก โดยใช้ยาฆ่าแมลง ทำให้ดินเสื่อมคุณภาพและผลผลิตล้นตลาด รสชาติ ไม่ได้มาตรฐานเป็นพื้นที่ กลุ่มแม่บ้านของเกษตรกรที่ว่างงานได้สังเกตเห็นประโยชน์จากกล้วยที่พ่อค้ามารับซื้อ แล้วมีกล้วยที่ไม่ได้มาตรฐาน ครู สกร. จึงใช้องค์ความรู้ด้านเกษตรธรรมชาติและเศรษฐกิจพอเพียง นำมาทดลอง ฝึกและอบรมให้กับกลุ่มประชาชนในพื้นที่โดยเฉพาะ จนผลผลิตได้รับการยอมรับและลดปัญหา ยาฆ่าแมลงและสารเคมี กลุ่มแม่บ้านจึงมีแนวคิดว่าจะทำอย่างไรที่จะนำกล้วยเหล่านี้มาเพิ่มมูลค่าและเพิ่ม รายได้ให้กับครอบครัว คุณปราวณี เหมเชื้อ ซึ่งเป็นประธานกลุ่มได้เป็นแกนนำ มาประสานงานกับครู สกร. ว่ามีแนวทางใดในการเพิ่มมูลค่าของกล้วยที่ไม่ได้มาตรฐาน ให้กลุ่มแม่บ้านหรือผู้ว่างงานในชุมชนให้มีรายได้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มแม่บ้านนำกล้วย มาแปรรูป ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอหนองเสือ

จึงได้เข้าไปส่งเสริมกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึก อาชีพชุมชน กิจกรรม 1 อำเภอ 1 อาชีพ ซึ่งมีหลักสูตรผู้ประกอบการการปลูกกล้วยหอมทอง (หลักสูตรการปลูกและขยายพันธุ์หน่อกล้วยหอม จำนวน 32 ชั่วโมง หลักสูตรการแปรรูปกล้วยหอมทองทอดกรอบ (หอมนอกรอบ) จำนวน 40 ชั่วโมง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอหนองเสือได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และปัจจุบันได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ขึ้นมา เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลายและขยายให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายจากการติดตามกล้วยอบธัญพืชปัญหาที่พบคือ ปัญหาของกล้วยที่อมน้ำมัน ทำให้มีกลิ่นเหม็นหืนของน้ำมันบนกล้วยและธัญพืชต่าง ๆ และมีความเหนียว เมื่อทิ้งไว้ระยะเวลาานาน ได้รับคำแนะนำจากคณะติดตามในเรื่องการสลัดน้ำมัน โดยใช้พืชสมุนไพรเข้าไปช่วยในการดูดซับน้ำมัน เช่น ใบมะกรูด ใบเตย เป็นต้น นอกจากนี้ ได้เสนอแนะให้ทดลองทำเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ คือ ขนมกระยาสารท หรือเปลี่ยนรสของกล้วยนอกรอบเป็นแบบไทย เช่น รสตั้มยำ รสผัดกะเพรา รสตั้มยำกุ้ง ฯลฯ โดยสามารถเข้าไปปรึกษาร่วมกับสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง

ภาพที่ 4.1 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดปทุมธานี

2. จังหวัดอ่างทอง ลงพื้นที่ สกร.ระดับอำเภอแสวงหา เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

2.1 ข้อมูลทั่วไป สกร.อำเภอแสวงหา พบว่า ในไตรมาส 3 มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าแผนการปฏิบัติงาน เนื่องจาก ได้รับงบประมาณล่าช้า งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จำนวน 177,500 บาท ใช้จ่ายจริง จำนวน 177,500 บาท คงเหลือ จำนวน 0 บาท คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการฝึกอาชีพในโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ทั้งหมด จำนวน 276 คน จำแนกเป็น เพศชาย 34 คน เพศหญิง จำนวน 242 คน

2.2 การบริหารจัดการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน พบว่า มีการปฏิบัติการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารโครงการการศึกษาต่อเนื่องระดับอำเภอ ประชุมคณะทำงาน กำหนดขั้นตอน/แนวทางวิธีการดำเนินงาน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน มอบหมายหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แจ้งครูผู้รับผิดชอบให้ประชาสัมพันธ์การฝึกอาชีพ จัดเวทีชาวบ้าน/ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนเข้ารับการฝึกอาชีพตามความสนใจ แจ้งครูผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพตามแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) แจ้งครูผู้รับผิดชอบสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในการฝึกอาชีพ มีการคัดเลือกผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ กศน.ดีเด่น กำกับ นิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์สรุป รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100

2.3 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน สกร.ระดับอำเภอแสวงหา พบว่า มีการประชุมประจำเดือนของสถานศึกษา ส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีทำโดยเน้นความต้องการและความสนใจ ของประชาชนในชุมชนเป็นหลัก โดยประชาชนแจ้งสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ แล้วให้ สกร. ระดับอำเภอแสวงหา จะดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาหลักสูตร จัดหาวิทยากร และจัดกิจกรรมตามหลักสูตร มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมฝึกอชีพผ่านการประชุมหัวหน้าส่วนราชการ และการประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประจำเดือน มีภาคีเครือข่ายร่วมดำเนินการ โดยประสานงานกับ กอ.รมน. ให้ช่วยหาตลาด เพื่อประชาสัมพันธ์และจำหน่ายสินค้า ประสานงานกับพัฒนาชุมชน และเกษตรอำเภอแสวงหา ให้ความรู้ และส่งเสริมสนับสนุนเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ/ผลิตภัณฑ์ให้เป็นสินค้า OTOP หรือจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน ประสานงานกับธนาคาร ธกส. สาขาแสวงหา ให้ความรู้เกี่ยวกับการกู้เงินเพื่อเป็นช่องทางในการต่อยอด กลุ่มอาชีพ พร้อมทั้ง ประชาสัมพันธ์สินค้าผ่านทาง Facebook เพจ OOC และประสานงานการภาคีเครือข่าย ในการส่งเสริมสนับสนุนตลาด เช่น การออกบูธขายสินค้า การจัดแสดงสินค้า

2.4 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้เรียนที่มาเข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่เป็น กลุ่มผู้สูงอายุ หรือกลุ่มคนที่ทำงานรายได้น้อย ทำให้การพัฒนาสู่อาชีพเกิดขึ้นน้อย บางส่วนอยากมาเรียนเพียง เพื่อต้องการชิ้นงานที่ได้จากการฝึกปฏิบัติและไม่ได้นำไปต่อยอดใด ๆ ในส่วนผู้เรียนที่มีความพร้อม จะเป็นส่วนน้อยที่จะนำไปต่อยอดเป็นอาชีพได้ ปัญหาด้านการจัดสรรงบประมาณ และกรอบการเบิกจ่าย งบประมาณที่ไม่ให้สถานศึกษาสามารถควบคุมได้ ส่งผลต่อการดำเนินงานตามแผนการคัดเลือกวิทยากร และการจัดกิจกรรม

2.5 ภารกิจติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบ สกร.ระดับอำเภอ แสวงหา พบว่า จุดเด่นของอำเภอแสวงหา คือ เป็นถิ่นวีรชนผู้เสียสละปกป้องบ้านเมือง มีประวัติศาสตร์ บ้านคูเมือง และวัฒนธรรม ประเพณีที่สืบทอดมาอย่างยาวนาน มีการผ้าทอที่มีความโดดเด่นในจังหวัด อ่างทอง และอาชีพจักสาน นอกจากนี้ การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรืออาชีพ จึงพัฒนาจากแนวคิดของการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบจากผ้าทอมือที่ทอขายเป็นผืน เป็นการตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีที่เหมาะสมกับวัยคนทำงาน/วัยรุ่น และใช้ในการสวมใส่ไปทำบุญตามประเพณี ในแนวคิด “ชุดผ้าไทยพิวชั่น ชัมเมอร์” โดยนำผ้าทอมัดหมี่บ้าน ดอนบ่อที่เป็นจุดเด่นของอำเภอแสวงหา มาตัดชุดสุภาพสตรีที่มีความเป็นแฟชั่น รวมทั้งรูปแบบของเสื้อ ได้รับแรงบันดาลใจจากชุดวีรชน เน้นการออกแบบแปลกใหม่ ทันสมัย และเป็นการสนับสนุนการใส่ผ้าไทย จากการติดตามการออกแบบชุดยังไปถูกต้องตามหลักของการออกแบบชุด การตัดเย็บยังไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ความถูกต้องของการตัดเย็บ ควรแนะนำเรื่องการตัดเย็บให้กับเจ้าของผลิตภัณฑ์และครู กศน. ตำบล โดยให้มาเรียนรู้เรื่องการออกแบบชุดและการตัดเย็บเสื้อผ้ากับ ผศ. กรณ์ท สุขสวัสดิ์ อาจารย์ประจำคณะ เทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี และให้นำเอกลักษณ์ลายผ้ารวงทอง ของอำเภอแสวงหา นำมาใช้ในการตัดชุด

ภาพที่ 4.2 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดอ่างทอง

3. จังหวัดเพชรบูรณ์ ลงพื้นที่ สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

3.1 ข้อมูลทั่วไป สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ในไตรมาส 4 มีผลการดำเนินงานตรงตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ งบประมาณในการดำเนินการที่ได้รับการจัดสรร จำนวน 2,971,400 บาท ใช้จ่ายจริง จำนวน 2,970,085 บาท คงเหลือ จำนวน 1,315 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.95 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับฝึกออาชีพในโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชนทั้งหมด จำนวน 5,713 คน จำแนกเป็น เพศชาย 1,205 คน เพศหญิง จำนวน 4,468 คน

3.2 การบริหารจัดการโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า มีการปฏิบัติการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการการศึกษาต่อเนื่องระดับอำเภอ ประชุมคณะทำงาน กำหนดขั้นตอน/แนวทาง วิธีการดำเนินงาน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน มอบหมายหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แจกคู่มือผู้รับผิดชอบให้ประชาสัมพันธ์การฝึกออาชีพ จัดเวทีชาวบ้าน/ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนเข้ารับการฝึกออาชีพตามความสนใจ แจกคู่มือผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอชีพตามแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) แจกคู่มือผู้รับผิดชอบสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในการฝึกอชีพ แต่ยังเป็นการฝึกอชีพเดิม ๆ ไม่ได้ขยายผลและต่อยอดการพัฒนาทักษะอาชีพใหม่ ๆ กำกับ นิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ สรุป รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า มีการส่งเสริมให้สถานศึกษาในสังกัด จัดการศึกษาด้านอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่ให้ได้รับความรู้เพื่อไปสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ขึ้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และสนับสนุนให้ช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์จากโครงการศูนย์ฝึกออาชีพชุมชน เสริมสร้างทักษะใหม่ (New skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up skill) และทบทวนทักษะ (Re skill) ให้แก่ประชาชน เช่น อาชีพเกษตรกรรม ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างประปา เป็นต้น เพื่อยกระดับทักษะ ความรู้ ช่วยให้ประชาชนลดรายจ่ายในครัวเรือน สามารถประกอบอาชีพหลักหรือเป็นอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัว ได้มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการฝึกอชีพหรือหลักสูตรเด่นในพื้นที่ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ มีการสาธิตอาชีพในการออกหน่วยเคลื่อนที่ มีการประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ เช่น Facebook line และประกาศเสียงตามสายในหมู่บ้าน มีกิจกรรมฝึกอชีพให้กับผู้ต้องขังในทัณฑสถาน เรือนจำ สถานพินิจ ให้มีความรู้ด้านหลักสูตรอาชีพต่าง ๆ ที่อยากเรียน สามารถนำมาต่อยอดให้กับผู้ฝึกอชีพได้ สำนักงาน สกร. ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ สนับสนุนการจัดสรรงบประมาณลงในสถานศึกษาสำหรับกิจกรรมฝึกอชีพ

มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานร่วมกับสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตามการดำเนินการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาในสังกัด

3.4 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พบว่า การจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางล่าช้า ไม่เป็นไปตามแผนการจัดสรรที่กำหนดไว้ ส่งผลกระทบกับการจัดกิจกรรมในพื้นที่ทั้งต่อกลุ่มเป้าหมายและวิทยากร ทำให้การดำเนินงานเกิดความเร่งรีบไม่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะการจัดสรรในปลายปีงบประมาณ

3.5 ภารกิจติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบ สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ไม่ได้ดำเนินการส่งผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบประจำจังหวัด เพื่อเข้าร่วมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ เนื่องจากมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในหลักเกณฑ์การคัดเลือกผลิตภัณฑ์ สำนักงาน สกร. ประจำจังหวัดไม่มีการชี้แจงหรือสอบถามเพิ่มเติม มายังกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ทำให้ขาดโอกาสในการต่อยอดผลิตภัณฑ์จากโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบจากกรมส่งเสริมการเรียนรู้ จากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีหลักสูตรฝึกอาชีพและผลิตภัณฑ์หลายอย่างที่สะท้อนความเป็นตัวตน เอกลักษณ์ของจังหวัดเพชรบูรณ์ เช่น ข้าวลิ้มผิว ภาพลายคนแคระจากปราสาทศรีเทพมรดกโลก เป็นต้น ต้องเข้าใจชิดกับประชาชนกลุ่มผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ควรนำเอาเอกลักษณ์ของจังหวัดมาใช้เป็นจุดเด่นของผลิตภัณฑ์ เช่น ผ้าทอลายคนแคระ เขาค้างนอก อำเภอสรีเทพ อาหารและเครื่องดื่ม เช่น แกงอีเหี่ยว (แกงอีเหี่ยวใช้หน่อไม้ต้มตากแห้งเป็นวัตถุดิบหลักนะครีบ หน่อไม้ต้มที่สับซอยหรือหั่นเป็นแผ่นเป็นท่อน ตากแดด 2 - 3 วัน จนกระทั่งแห้งนี้ เก็บไว้ได้นานแรมปี) ข้าวไร้ลิ้มผิว ซึ่งสำนักงาน สกร.ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์ จะดำเนินการส่งผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบในปีต่อไป

ภาพที่ 4.3 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดเพชรบูรณ์

4. จังหวัดชัยภูมิ ลงพื้นที่ สกร.ระดับอำเภอกุฉินารายณ์ เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

4.1 ข้อมูลทั่วไป สกร.อำเภอกุฉินารายณ์ พบว่า ในไตรมาส 4 มีผลการดำเนินงานตรงตามแผนที่กำหนดไว้ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จำนวน 277,300 บาท ใช้จ่ายจริง จำนวน 277,300 บาท คงเหลือ จำนวน 0 บาท คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับฝึกอาชีพในโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนทั้งหมด จำนวน 478 คน จำแนกเป็น เพศชาย 110 คน เพศหญิง จำนวน 368 คน

4.2 การบริหารจัดการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน พบว่า มีการปฏิบัติการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการการศึกษาต่อเนื่องระดับอำเภอ ประชุมคณะกรรมการ กำหนดขั้นตอน/แนวทางวิธีการดำเนินงาน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน มอบหมายหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แจ้งครูผู้รับผิดชอบ

ให้ประชาสัมพันธ์การฝึกอาชีพ จัดเวทีชาวบ้าน/ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนเข้ารับการฝึกอาชีพ ตามความสนใจ แจ้งครูผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพตามแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) แจ้งครูผู้รับผิดชอบสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในการฝึกอาชีพ มีการคัดเลือกผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ กศน.ดีเด่น กำกับ นิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ สรุป รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100

4.3 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สกร.ระดับอำเภออุทัย พบว่า มีการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบล ทั้ง 11 แห่ง เป็นฐานในการ จัดการศึกษาต่อเนื่อง ในการส่งเสริม และสนับสนุนการฝึกอบรมทักษะอาชีพ 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตร อาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ ความคิดสร้างสรรค์ และอาชีพเฉพาะทาง มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนของศูนย์การเรียนรู้ ระดับตำบลโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ภาคีเครือข่ายองค์กรส่วนราชการส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การประชุมคณะกรรมการ (กต.) สัญจร เน้นการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย องค์กรในชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาอื่น เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ รวมถึงส่งเสริมช่องทางจำหน่ายสินค้า ผ่านระบบออนไลน์กับหน่วยงานภาคีเครือข่าย จัดทำฐานข้อมูลแหล่งเงินทุนในอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยบูรณาการ กับหน่วยงานสถาบันการเงิน กองทุนหมู่บ้าน กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อให้ความรู้ทางการเงินและช่องทาง การเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับ ประชาชนผู้ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนสู่การเป็น ผู้ประกอบการ บูรณาการกับหน่วยงานภาคีเครือข่าย ในการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพ และการนำไปสู่การจัดตั้ง กลุ่มอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ มีการกำหนดนโยบายแนวทางปฏิบัติของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สนับสนุนงบประมาณ ประสานความร่วมมือกับองค์กรเครือข่ายในพื้นที่หรือแหล่งเรียนรู้ ร่วมประชุม ทำความเข้าใจกับ ศก.ระดับตำบล เพื่อกำหนดแนวนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทของ สกร.

4.4 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พบว่า ด้านงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้สถานศึกษา ไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันค่าวัสดุฝึกมีราคาสูงขึ้น และไม่เพียงพอ ต่อการจัดกิจกรรม ดังนี้

4.4.1 กิจกรรมกลุ่มสนใจ ผู้เรียน 6 คนขึ้นไป หลักสูตร 1 - 30 ชั่วโมง มีค่าตอบแทน วิทยากร ชั่วโมงละไม่เกิน 200 บาท ค่าวัสดุฝึก เบิกได้กลุ่มละ 1,000 บาท ซึ่งปัจจุบันค่าวัสดุฝึกมีราคา ที่สูงขึ้น ทำให้ค่าวัสดุฝึกไม่เพียงพอต่อกลุ่มเป้าหมาย ทำให้สถานศึกษานิยมจัดหลักสูตรอาชีพ 5 - 15 ชั่วโมง และผู้เข้ารับบริการเกิน 6 คน

4.4.2 กิจกรรมชั้นเรียนวิชาชีพ ผู้เรียน 11 คนขึ้นไป หลักสูตร 31 ชั่วโมงขึ้นไป ค่าตอบแทนวิทยากร ชั่วโมงละไม่เกิน 200 บาท ได้รับค่าวัสดุฝึกกลุ่มละ 5,000 บาท ซึ่งปัจจุบันค่าวัสดุฝึก มีราคาสูงขึ้น ทำให้ค่าวัสดุฝึกไม่เพียงพอต่อกลุ่มเป้าหมาย สถานศึกษานิยมจัดหลักสูตร 35 - 50 ชั่วโมง และผู้เข้ารับบริการเกิน 11 คน

ควรมีการปรับปรุงค่าวัสดุฝึกให้สอดคล้องกับราคาวัสดุฝึกที่มีราคาสูงขึ้น ค่าตอบแทนวิทยากร มีการคัดกรอง กลุ่มเป้าหมายที่มีความต้องการและตั้งใจ ฝึกอาชีพ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถ เข้าร่วมกิจกรรมได้

4.5 ภารกิจติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบ สกร.ระดับอำเภอ อุทัย พบว่า ผ้าซิด 11 สี เป็นผ้าพื้นบ้านซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่สร้างชื่อเสียงของอำเภออุทัย มีความโดดเด่น ในขั้นตอนการผลิต ขึ้นอยู่กับฝีมือ ทักษะความชำนาญ การออกแบบลาย การมัดหมี่ การย้อมหมี่ การคันด้าย การทอ มีความเป็นเอกลักษณ์สอดคล้องกับอัตลักษณ์และวิถีของชุมชน จากแนวคิดที่ว่า 11 สี หมายถึง

11 ตำบลในอำเภอภูเขียว โดยนำผ้าชนิด 11 สี มาเป็นส่วนประกอบของกระเป๋าผ้า สร้างความเป็นอัตลักษณ์ที่ชัดเจนและจะทำให้เป็นที่ต้องการของตลาดและจับต้องได้ กันทุกคนทุกเพศทุกวัย สื่อถึงอัตลักษณ์ของผ้าที่ชัดเจน จากผืนผ้าลงในกระเป๋าและมีพวงกุญแจ ที่จะสื่อถึงประเพณีแห่หน้าโคโหด จากการติดตามการย้อมผ้าเส้นด้ายในการทอผ้าด้วยสารเคมี ขาดกำลังคนในการผลิตในการกรณีที่ต้องการเป็นจำนวนมาก ขาดการออกแบบลวดลายใหม่เพื่อให้เป็นไปตามยุคสมัย ต้นทุนในการจัดทำผลิตภัณฑ์ใหม่ ควรมีการร่างแบบของกระเป๋าในกระดาษเพื่อจำลองแบบทรง ขนาดการใช้งาน ใช้เศษผ้าที่เหลือมาทำเป็นตุ๊กตาแห่หน้าโคโหดแทนปูนปลาสเตอร์ เน้นการย้อมผ้าด้วยสารจากธรรมชาติ

ข้อเสนอแนะจากคณะติดตาม

- การออกแบบลวดลายผ้าจากอัตลักษณ์ของพืชประจำถิ่น
- การสกัดกลิ่นหอมของดอกกระเจียวเพื่ออบผ้า
- ปรับการใช้สีเคมีในการย้อมผ้า ควรเปลี่ยนมาใช้สีที่เป็นธรรมชาติ โดยนำพืชท้องถิ่นเข้ามาสร้างเอกลักษณ์สำหรับชุมชน เช่น ชื่อตำบล ผักปังซึ่งเป็นชื่อพืชผักที่มีคุณสมบัติใช้ในการทำสีผสมอาหาร และเมล็ดให้สีม่วง-ชมพู ใช้ในการย้อมสีธรรมชาติได้ ขี้เหล็กบ้าน ไม้ประจำจังหวัดให้สีเหลือง สีเหลืองอมเขียว สีนํ้าตาลเขียว ดอกกระเจียว ดอกไม้ประจำจังหวัดชัยภูมิ ให้สีชมพูอมเขียวอ่อน
- สีที่ได้จากดอกกระเจียวให้สีที่แตกต่างกันและกลีบดอกกระเจียวที่ใช้ในการย้อมผ้า

มีสมบัติทำให้เส้นใยที่นำมาทอมีความหอมต่างจากการย้อมผ้าทั่วไป

ภาพที่ 4.4 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดชัยภูมิ

5. จังหวัดสกลนคร ลงพื้นที่ สกร.ระดับอำเภอสว่างแดนดิน เพื่อติดตามและประเมินผล การดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

5.1 ข้อมูลทั่วไป สกร.ระดับอำเภอแสวงหา พบว่า ในไตรมาส 4 มีผลการดำเนินงาน ตรงตามแผนที่กำหนดไว้ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จำนวน 455,700 บาท ใช้จ่ายจริง จำนวน 455,700 บาท คงเหลือ จำนวน 0 บาท คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับฝึกอาชีพในโครงการ ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนทั้งหมด จำนวน 880 คน จำแนกเป็น เพศชาย 168 คน เพศหญิง จำนวน 712 คน

5.2 การบริหารจัดการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน พบว่า มีการปฏิบัติการแต่งตั้ง คณะทำงานบริหารโครงการการศึกษาต่อเนื่องระดับอำเภอ ประชุมคณะทำงาน กำหนดขั้นตอน/แนวทาง วิธีการดำเนินงาน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน มอบหมายหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แจ้งครูผู้รับผิดชอบ ให้ประชาสัมพันธ์การฝึกอาชีพ จัดเวทีชาวบ้าน/ป ระชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนเข้ารับการฝึกอาชีพ ตามความสนใจ แจ้งครูผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพตามแนวทางการดำเนินการจัด

การศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) แจกครูผู้รับผิดชอบสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ในการฝึกอาชีพ มีการคัดเลือกผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ กศน.ดีเด่น กำกับ นิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ สรุป รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100

5.3 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สกร.ระดับอำเภอสว่างแดนดิน พบว่า สกร.ระดับอำเภอสว่างแดนดิน ได้ดำเนินการประชุมวางแผนการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อสร้างความเข้าใจ และแจ้งวัตถุประสงค์ตามแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) ให้แก่ครูผู้รับผิดชอบ ในแต่ละพื้นที่ให้ถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน โดยการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาอาชีพมีวัตถุประสงค์ มุ่งเน้นให้ผู้ผ่านการฝึกหลักสูตรอาชีพตามความต้องการ สามารถนำไปประกอบ อาชีพ สร้างรายได้ หรือมีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน สกร.ระดับอำเภอสว่างแดนดิน มีการพัฒนาหลักสูตร อาชีพตามความต้องการของผู้เรียนและตามความต้องการของตลาดอยู่เสมอในเชิงแฟชั่นและเครื่องประดับ (Accessory) โดยให้มีการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้าง ทักษะใหม่ (New skill) เพิ่มสมรรถนะ (Up skill) หรือทบทวนทักษะ (Re skill) ให้แก่กลุ่มเป้าหมายประชาชนทั่วไป ที่สอดคล้อง กับมาตรฐานอาชีพ บริบทพื้นที่ และความสนใจพร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพ ในรูปแบบที่มีความหลากหลาย ของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นต้น ซึ่ง สกร.ระดับอำเภอสว่าง แแดนดิน ได้ดำเนินการฝึกอาชีพ เพื่อปรับปรุงทักษะอาชีพ เช่น ช่างฝ้าเพดาน ช่างปูน ช่างบุหนัง เป็นต้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยผู้เรียนให้มีความพร้อมในการเข้าสู่จบแล้ว มีงานทำ มีการเพิ่มทักษะอาชีพ เพื่อต่อยอดอาชีพเดิมให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ การเพิ่ม ศักยภาพในการผลิต เช่น การจัดหลักสูตรการสานตะกร้าหวาย การทำชั้นโตก การตัดเย็บกระเป๋าจากผ้า คราม เป็นต้น และมีการสร้างทักษะใหม่ เพื่อส่งเสริมความรู้เรื่องการออกแบบที่สร้างสรรค์ บรรจุภัณฑ์ และการส่งเสริมการขายผ่านระบบออนไลน์ เช่น การสอนหลักสูตรผลิตภัณฑ์ จากหวาย ผลิตภัณฑ์ จากผ้าคราม เป็นต้น

5.4 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พบว่า การจัดสรรงบประมาณในช่วงไตรมาส 3 - 4 มีความล่าช้า ทำให้ต้องเร่งรัดการจัดกิจกรรมให้ทันตามกำหนดเวลา ต้นทุนวัสดุ อุปกรณ์บางหลักสูตร มีราคาค่อนข้างสูง ส่งผลให้วัสดุฝึกที่มีราคาสูงขึ้น เพื่อให้วัสดุเพียงพอต่อกลุ่มเป้าหมาย ควรกำหนดเกณฑ์ การเบิกจ่ายให้สอดคล้องกับราคาที่สูงขึ้น เพื่อให้วัสดุเพียงพอต่อกลุ่มเป้าหมาย ควรมีการปรับเปลี่ยน รูปแบบการจัดกิจกรรมการฝึกอาชีพที่ทันสมัย ตามรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์

5.5 ภารกิจติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบ สกร.ระดับอำเภอ สว่างแดนดิน พบว่า ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าครามเป็นตุ๊กตาควาย (ค้ำคุณ) ซึ่งสะท้อนถึง สัตว์พื้นบ้านประจำท้องถิ่น เนื่องจาก อำเภอสว่างแดนดิน เดิมมีชื่อเสียงยาวนานในการเป็นถิ่นค้าขายควายหรือ ที่เรียกว่า “นายฮ้อยควาย” จากการติดตามรูปแบบของตุ๊กตาจากเศษผ้า ตุ๊กตาควาย (ค้ำคุณ) ตุ๊กตาหมี (ค้ำแพง) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรใช้รูปแบบตุ๊กตา เพราะอาจจะไปละเมิดในรูปแบบที่ฝึกรวมได้ ความละเอียดและรอยต่อของการเย็บตุ๊กต่ายังขาดความไม่เรียบร้อย รอยต่อของชิ้นส่วนยังไม่แน่น การออกแบบให้เหมือนกับควายและการตัดเย็บแบบเรื่องการรัดซักรวของผ้าเพื่อนำมาตัดชุด ไม่ให้ผ้ากาวยับ การเย็บลวดลายกลีบของขาควายให้เหมือนจริงมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ควรปรับปรุงแพทเทิร์น (Pattern) ของตุ๊กตาให้มีเอกลักษณ์ สะท้อนถึงตัวตนและการนำเสนอ มีลูกเล่น สร้างความแปลกใหม่ให้เป็นจุดขาย ในการดึงดูดใจผู้บริโภค

ภาพที่ 4.5 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดสกลนคร

6. จังหวัดขอนแก่น ลงพื้นที่ สกร.ระดับอำเภอพล เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

6.1 ข้อมูลทั่วไป สกร.อำเภอพล พบว่า ในไตรมาส 4 มีผลการดำเนินงานตรงตามแผนที่กำหนดไว้ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร จำนวน 65,700 บาท ใช้จ่ายจริง จำนวน 65,700 บาท คงเหลือจำนวน 0 บาท คิดเป็นร้อยละ 100 กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับฝึกอาชีพในโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนทั้งหมดจำนวน 156 คน จำแนกเป็น เพศชาย 87 คน เพศหญิง จำนวน 69 คน

6.2 การบริหารจัดการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน พบว่า มีการปฏิบัติการแต่งตั้งคณะทำงานบริหารโครงการการศึกษาต่อเนื่องระดับอำเภอ ประชุมคณะทำงาน กำหนดขั้นตอน/แนวทางการดำเนินงาน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน มอบหมายหน้าที่กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ แจกจ่ายคู่มือให้ผู้รับผิดชอบให้ประชาสัมพันธ์การฝึกอาชีพ จัดเวทีชาวบ้าน/ประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนเข้ารับการฝึกอาชีพตามความสนใจ แจกจ่ายคู่มือให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพตามแนวทางการดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2561) แจกจ่ายคู่มือให้ผู้รับผิดชอบสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในการฝึกอาชีพ มีการคัดเลือกผลิตภัณฑ์สินค้า/บริการ กศน.ดีเด่น กำกับ นิเทศ ติดตามผลการปฏิบัติงานวิเคราะห์ สรุป รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100

6.3 ผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สกร.ระดับอำเภอพล พบว่า มีการแจ้งให้ ศกร.ระดับตำบลทั้ง 12 แห่ง ประชาสัมพันธ์รับสมัครนักศึกษาวิชาชีพ กลุ่มสนใจตำบลละ 1 กลุ่ม หลักสูตรอาชีพแบบขั้นเรียนวิชาชีพ ตำบลละ 1 กลุ่ม ในไตรมาส 3 – 4 มีการพัฒนาหลักสูตรอาชีพตามความต้องการของผู้เรียน โดยให้มีการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New skill) เพิ่มทักษะสมรรถนะ (Up skill) ทบทวนทักษะ (Re skill) ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป มีการให้ครู ศกร.ระดับตำบล และครู ศรช. ประชาสัมพันธ์รับสมัครนักศึกษาวิชาชีพ หลักสูตรต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้เรียน มีการทำ MOU กับหน่วยงานเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำงานร่วมกันในพื้นที่ เพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกัน มีการติดตามผู้เรียนที่จบหลักสูตรแล้ว โดยการใช้แบบสอบถามติดตามผู้เรียน เมื่อได้ข้อมูลแล้วให้คำปรึกษาหารือแนะแนวทางการประกอบอาชีพ และหาแหล่งประกอบอาชีพให้

6.4 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้เรียนเป็นกลุ่มที่มีเพศและช่วงวัยต่างกัน จึงทำให้ความสนใจการเรียนรู้ต่างกัน การนำความรู้ไปใช้ไม่ครบทุกคน งบประมาณน้อย จึงไม่สามารถ

จัดการเรียนการสอนได้เต็มรูปแบบ ควรจัดกิจกรรมตามความสนใจความต้องการของผู้เรียน และจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม

6.5 ภารกิจติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนต้นแบบ สกร.ระดับอำเภอพบพบว่า ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์จากกก ซึ่งเป็นพืชพื้นบ้าน จากการติดตามรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่ทันสมัย ไม่เป็นไปตามความต้องการของตลาด (Trend) ยังใช้กระบวนการภูมิปัญญาชาวบ้าน ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้ออกมาไม่มีมาตรฐาน เส้นของผืนที่ได้มีขนาดไม่เท่ากันและใช้เวลานานในการทำเส้นกก มีความเชื่อว่าการป้องกันความชื้นจากเชื้อราและมอด โดยคิดว่าเมื่อพ่นแล็กเกอร์เคลือบด้วยแล้วจะสามารถป้องกันได้ การกันน้ำ การเคลือบเพื่อป้องกันมอด รวมทั้งการย้อมสี จากสารเคมีที่จะส่งผลกระทบต่อการใช้งาน ทั้งนี้ สกร. ได้ขอความร่วมมือจากอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่น จะเข้าไปช่วยในเรื่องการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีในขั้นตอนการผลิต การออกแบบผลิตภัณฑ์ วิธีการเจาะกลุ่มเป้าหมาย และช่องทางการตลาด การออกแบบลวดลายจากอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของจังหวัดขอนแก่นเข้ามาประสมประสานในการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์จากผืนให้มีความโดดเด่น เช่น ลวดลายผ้าไหม วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น

ภาพที่ 4.6 การนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการจังหวัดขอนแก่น

ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานปฏิบัติในระดับพื้นที่

จากการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ได้มีการสอบถามปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของพื้นที่ที่ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน สามารถวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวมของทั้งประเทศ แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้ดังนี้

1. ปัญหา/อุปสรรค

2.1 ด้านงบประมาณ พบว่า

- การจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน มีความล่าช้า ทำให้การจัดกิจกรรมไม่สามารถจัดได้ตรงตามแผนงานที่กำหนดไว้

- การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดกิจกรรม เนื่องจาก ตามแนวทางการศึกษาต่อเนื่อง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) กิจกรรมฝึกอาชีพกลุ่มสนใจ กำหนดให้ค่าวัสดุฝึก 1,000 บาท กิจกรรมชั้นเรียนวิชาชีพ กำหนดให้ค่าวัสดุฝึก 5,000 บาท ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสถานการณ์ปัจจุบันมีแนวโน้มที่สูงขึ้น

- ค่าตอบแทนวิทยากรที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด มีอัตราค่าตอบแทนวิทยากรชั่วโมงละไม่เกิน 200 บาท ไม่สอดคล้องกับค่าตอบแทนวิทยากรที่มีความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญ ทำให้การส่งเสริมการฝึกอาชีพบรรลุเป้าหมายได้ยาก

2.2 ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรม พบว่า

- การจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ถูกปรับให้อยู่ในรูปแบบการฝึกอบรมอาชีพระยะสั้น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้รับจัดสรร อีกทั้งประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีงานประจำ ส่งผลให้ไม่สามารถฝึกอบรมได้อย่างต่อเนื่อง และขาดประสิทธิภาพ

- ผู้เรียนบางคนไม่มีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ เช่น จักรเย็บผ้า เครื่องตวง เครื่องชั่ง และอุปกรณ์ที่ใช้ฝึกอบรม ทำให้เกิดความล่าช้าในการจัดกิจกรรม

- วิทยากรขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีและขาดทักษะถ่ายทอดความรู้

2.3 ด้านการเบิก - จ่าย พบว่า

- การเบิก - จ่ายล่าช้า ซึ่งมีสาเหตุจากการจัดสรรงบประมาณที่ล่าช้า

- การจัดสรรงบประมาณในรูปแบบการแบ่งครึ่งไตรมาส (ไตรมาส 1 - 2 และ ไตรมาส 3 - 4) ส่งผลให้การเบิก - จ่ายเกิดความล่าช้า

- การใช้เอกสารประกอบการเบิก - จ่ายจำนวนมาก ส่งผลให้การตรวจสอบเอกสารต้องใช้เวลาเนิ่นนาน

- ไม่สามารถเบิกค่าใช้จ่ายอาหารกลางวันและค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม

- ไม่มีงบที่פקสำหรับวิทยากรที่มาจากต่างจังหวัดทำให้ประชาชนขาดโอกาสในการเรียนรู้กับวิทยากรที่มีความรู้ตรงสายอาชีพนั้น ๆ

2.4 ด้านผลการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน พบว่า

- กลุ่มเป้าหมายมีความรู้พื้นฐานที่ไม่เท่ากัน ส่งผลให้การฝึกอาชีพเป็นไปด้วยความล่าช้า

- ผู้จบหลักสูตรส่วนใหญ่ไม่ได้มีเป้าหมายในการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ บางรายเข้าฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

- ครูขาดองค์ความรู้ในการแนะนำ และฝึกอบรมให้ตอบโจทย์ตลาดในแต่ละด้าน

- ขาดนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการพัฒนาอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

2.5 อื่น ๆ พบว่า

- หลักสูตรอาชีพที่เปิดฝึกอบรม ส่วนใหญ่ เป็นหลักสูตรอาชีพที่ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ สินค้า/บริการที่ผลิตออกมาไม่ได้รับเสียงตอบรับจากลูกค้าเท่าที่ควร

- การจัดกลุ่มอาชีพมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น เช่น พัฒนาชุมชน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดกลุ่มอาชีพให้กับประชาชนในแต่ละพื้นที่และยังมีค่าตอบแทนในการฝึกอบรมให้กับผู้เรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 กรมส่งเสริมการเรียนรู้ควรพิจารณาปรับค่าวัสดุฝึกให้สอดคล้องกับราคาค่าวัสดุที่สูงขึ้น และควรกำหนดค่าตอบแทนวิทยากรให้สูงขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่หน่วยงานในพื้นที่ในการหาวิทยากร

ที่เป็นมืออาชีพ โดยมีเกณฑ์พิจารณาคุณสมบัติของวิทยากรด้านความเชี่ยวชาญ มีผลงานที่ประสบความสำเร็จ
เชิงประจักษ์

2.2 สำนวจความต้องการของประชาชนที่ต้องการเข้าฝึกอบรมอาชีพกับหน่วยงาน/สถานศึกษา
ในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

2.3 ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด และควรออกแบบหลักสูตร
การฝึกอาชีพให้เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2.4 ควรจัดสรรงบประมาณให้ตรงตามกรอบเวลา เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่สามารถดำเนินงาน
ตามแผนที่กำหนดได้ ควรปรับปรุงแนวทางการเบิกจ่ายให้มีแบบฟอร์มเอกสารที่ยืดถือเป็นแนวปฏิบัติเดียวกัน

2.5 ควรสำวจความต้องการของตลาดและความต้องการของผู้เรียน เพื่อปรับปรุงหลักสูตร
อาชีพให้ทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดและผู้เรียน

สรุปผลการติดตามและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

จากการนิเทศติดตามและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การสังเคราะห์ข้อมูลและสอบถาม
ปัญหา/อุปสรรคในพื้นที่ การจัดการศึกษาต่อเนื่องด้านอาชีพของหน่วยงาน/สถานศึกษา ในสังกัดกรมส่งเสริม
การเรียนรู้ สรุปผลการติดตามและประเมินผลโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชนในภาพรวม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ปัญหา/อุปสรรคเชิงนโยบาย

1.1 การจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้หน่วยงาน/สถานศึกษาในสังกัด จัดกิจกรรมฝึกอาชีพ
มีความล่าช้า ส่งผลให้การจัดกิจกรรมไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ งบประมาณที่พื้นที่ได้รับไม่เพียงพอ
ต่อการจัดกิจกรรม เนื่องจากสถานศึกษาบางแห่งมีผู้สนใจเข้าร่วมฝึกอาชีพจำนวนมาก รวมถึง ระยะเวลา
ของการจัดสรรงบประมาณ ไม่สัมพันธ์กับรูปแบบการจัดกิจกรรม

1.2 เกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่าย ตามแนวทางการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ. 2561 ไม่สอดคล้อง
กับอัตราค่าครองชีพหรือต้นทุนวัตถุดิบในปัจจุบัน รวมถึง ค่าตอบแทนวิทยากรที่กรมส่งเสริมการเรียนรู้กำหนด
เนื่องจากบางหลักสูตรอาชีพ จำเป็นต้องใช้วิทยากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีความเป็นมืออาชีพ

1.3 หน่วยงาน/สถานศึกษา ไม่สามารถจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์/ครุภัณฑ์คงทนได้
ส่งผลให้บางหลักสูตรอาชีพ หน่วยงาน/สถานศึกษาจำเป็นต้องให้ผู้เรียนนำอุปกรณ์มาประกอบในการ
จัดการเรียนการสอน

1.4 หน่วยงาน/สถานศึกษา ไม่สามารถเบิกค่าอาหารกลางวันและค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มได้
เหมือนหน่วยงานอื่นที่มีการจัดฝึกอาชีพในพื้นที่ เนื่องจากไม่มีในแนวทางการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ. 2561

1.5 ขาดการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพอย่างต่อเนื่อง บางพื้นที่
มีการสับเปลี่ยนหมุนเวียนผู้ปฏิบัติงาน (ครู ศกร.ระดับตำบล) ทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม

2. ปัญหา/อุปสรรคเชิงปฏิบัติ

2.1 การจัดกิจกรรมฝึกอาชีพในรูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ บางสถานศึกษา ประชาชน
กลุ่มเป้าหมายไม่สามารถเข้าฝึกอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากติดภารกิจงานประจำ

2.2 การจัดกิจกรรมฝึกอาชีพบางหลักสูตรอาชีพ ผู้เรียนมีช่วงอายุ ระดับความรู้พื้นฐาน ทักษะ
และประสบการณ์การเรียนรู้ หรือมีความสนใจที่แตกต่างกัน ส่งผลให้วิทยากรต้องวิเคราะห์ความต้องการ
ของผู้เรียน เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ

2.3 การจัดหลักสูตรอาชีพบางวิชา ไม่สามารถนำไปสู่การสร้างงาน สร้างอาชีพได้ เนื่องจากขาดทักษะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจตามความต้องการของตลาดขาดช่องทางการจำหน่ายสินค้า ขาดการประชาสัมพันธ์ รวมถึงรูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น

2.4 ครูและผู้ฝึกอบรม ไม่มีองค์ความรู้ในเรื่องประโยชน์และคุณค่าของวัตถุดิบในท้องถิ่น ทำให้ต้องหาแหล่งวัตถุดิบการผลิตตลอดเวลา ส่งให้มีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น รวมถึงการหาช่องทางการตลาดที่จะรองรับผลิตภัณฑ์/สินค้าดังกล่าวเป็นไปได้ยาก

2.5 บางหลักสูตรอาชีพ จำเป็นต้องใช้วิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถหรือมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ส่งผลให้สถานศึกษาไม่สามารถสรรหา เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ห่างไกล หรืออัตราการเบิกค่าตอบแทนวิทยากรไม่เพียงพอ

2.6 การจัดอบรมไม่ได้ตอบสนองความต้องการในการฝึกอาชีพของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจาก ข้อจำกัดด้านงบประมาณ วัสดุฝึกและวิทยากรที่มีความรู้ตามความต้องการของผู้เรียน

3. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน

3.1 ในการพัฒนาหลักสูตรอาชีพ สถานศึกษาควรศึกษา วิเคราะห์สภาพและปัจจัยภายในชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง ผ่านความรู้ของภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เป็นทุนทางวัฒนธรรม เอกลักษณ์ อัตลักษณ์หรือวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อให้การพัฒนา และต่อยอดอาชีพแต่ละประเภทมีเอกลักษณ์/อัตลักษณ์ของท้องถิ่นผสมผสานกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ที่เปลี่ยนแปลงไปตามแนวโน้มความต้องการของตลาดในปัจจุบัน

3.2 หน่วยงาน สถานศึกษาควรแสวงหาและบูรณาการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ในการส่งเสริม สนับสนุนด้านการพัฒนาอาชีพของชุมชนผ่านการศึกษา วิจัย เพื่อกำหนดทิศทางการจัดการด้านอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องและสามารถรองรับให้ผู้เรียนเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ผู้ปฏิบัติงานควรศึกษาและมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรอาชีพ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพ นโยบายหรือภารกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้พัฒนา จัดทำแผน ออกแบบการเรียนรู้และจัดทำหลักสูตรอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือความต้องการของตลาดได้อย่างมีคุณภาพ

3.4 ในระดับนโยบายควรมีปรับเกณฑ์การเบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงาน และการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. 2549 (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2555) และให้สอดคล้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจสภาวการณ์ปัจจุบันมีแนวโน้มที่สูงขึ้นหรือต้นทุนของวัตถุดิบที่อยู่ในท้องตลาด

3.5 ควรมีการถอดองค์ความรู้ภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์/อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้ระบบการจัดการความรู้ (Knowledge management:KLM) ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ได้อย่างเป็นระบบ สามารถนำความรู้นั้นไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดกิจกรรมฝึกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 สถานศึกษาควรมีการติดตามผู้ผ่านการฝึกอาชีพ เพื่อประเมินผลสำเร็จและคุณภาพการนำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปประกอบอาชีพ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านการฝึกอาชีพให้กับกลุ่มเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.7 ควรมีการประชาสัมพันธ์ในเชิงรุกผ่านสื่อและช่องทางที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นตามความต้องการของตลาด

3.8 ควรมีการจัดตั้งศูนย์การแนะแนวการประกอบอาชีพที่ได้มาตรฐานอย่างมืออาชีพ เพื่อให้
นำไปสู่การพัฒนาทั้งด้านหลักสูตร ทักษะและการฝึกอาชีพ ให้มีคุณภาพ ทันสมัย ตอบโจทย์การมีรายได้
และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตได้อย่างแท้จริง รวมถึงการสำรวจความต้องการฝึกอาชีพของประชาชน
ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

3.9 ควรมีการจัดทำเกณฑ์การคัดเลือกผลิตภัณฑ์/บริการของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ให้มีมาตรฐาน
ตามหลักสากล เพื่อให้ได้การคัดกรองผลิตภัณฑ์/บริการที่มีคุณภาพและมาตรฐาน อันเป็นปัจจัยสำคัญ
ในการพัฒนาที่จะส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

3.10 ควรมีระบบสารสนเทศในการติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานตามนโยบาย
รวมถึงการสำรวจความต้องการฝึกอาชีพของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

3.11 ควรมีการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่มีศักยภาพในการส่งเสริม สนับสนุน
ให้มีการทดลองตลาดจากผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้อบรมและผลิตขึ้น เพื่อให้ทราบถึงอุปสรรค ปัญหา และแนวทาง
ในการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรและผลิตภัณฑ์ ภายใต้โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ว่าตอบโจทย์ความต้องการ
ของผู้บริโภคและตลาดหรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก

ผลการดำเนินงาน มหกรรมวิชาการ สกร. สร้างงาน สร้างรายได้
เพื่อมอบของขวัญปีใหม่ พ.ศ. 2567 ให้แก่ประชาชน

ผลการจัดกิจกรรม

งาน "EDU Soft Power Festival 2024"

ระหว่างวันที่ 25 - 27 ธันวาคม 2566 ณ กระทรวงศึกษาธิการ

ยอดจำหน่ายสินค้า

- สกร.จังหวัดสกลนคร จำนวน 90,522 บาท
- ศูนย์วงเดือน อาคมสุรทัณฑ์ จำนวน 49,270 บาท
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) จำนวน 29,349 บาท
- สกร.จังหวัดปทุมธานี จำนวน 16,800 บาท
- สกร.จังหวัดเลย จำนวน 12,548 บาท

 เป็นเงินทั้งสิ้น **198,489** บาท

หลักสูตรที่จัดฝึกอาชีพ จำนวน 6 หลักสูตร

- การทอดกล้วยหอมทองทอดกรอบ
- งานจิตรกรรมไทย
- มัดหมี่และมัดข้อมคราม
- ขนมงเดือนดารา
- ขนมห้าวตุ
- ขนมหองเอก

หน่วยงานในสังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้
ที่เข้าร่วมจัดกิจกรรม
"EDU Soft Power Festival 2024"
จำนวน **5** แห่ง

ประชาชนเข้าร่วมบูธในภาพรวม **4,195** คน
เข้ารับการฝึกอาชีพ จำนวน **585** คน

- ศูนย์วงเดือน อาคมสุรทัณฑ์ จำนวน 368 คน
- สกร.จังหวัดปทุมธานี จำนวน 150 คน
- สกร.จังหวัดสกลนคร จำนวน 42 คน
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนกาญจนาภิเษก (วิทยาลัยในวัง) จำนวน 25 คน

ประชาชนที่เข้ารับการฝึกอาชีพ
มีความพึงพอใจ **ระดับมากที่สุด 100%**

กลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย

**กรมส่งเสริม
การเรียนรู้**

สรุปผล การส่งเสริม มีรายได้ ระหว่างเรียน

— ประจำปี พ.ศ. 2567

สกร. จัดอบรมอาชีพเสริมในชุมชน
เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill)
เพิ่มสมรรถนะ (Up Skill) หรือทบทวนทักษะ (Re Skill)
ให้แก่ผู้เรียนและประชาชนทั่วไป มีความพร้อมในการเข้าสู่
อาชีพจบแล้วมีงานทำและอยู่ร่วมกันในสังคมได้
อย่างมีความสุข

ผู้ผ่านการฝึกอาชีพ จำนวน 419,523 คน

จบแล้วมีงานทำ จำนวน

145,709 คน

จบแล้วมีงานทำ (LEARN TO EARN)

ผลการดำเนินงาน

- 🌟 หลักสูตรฝึกอาชีพ จำนวน **38,443** หลักสูตร
- 🌟 มีรายได้เพิ่มขึ้น 3,000 บาท/เดือน คิดเป็น **56.86%**
- 🌟 มีรายได้เพิ่มขึ้นระหว่าง 3,001 ถึง 5,000 บาท/เดือน คิดเป็น **27.90%**

5 หลักสูตรที่ได้รับความนิยม

- กลุ่มอาชีพอุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก
- กลุ่มอาชีพพาณิชย์ยกรรมและบริการ การแปรรูปอาหาร
- กลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ช่างปูน
- กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์/ปลอดภัยสารพิษ
- กลุ่มอาชีพสร้างสรรค์ การทำกระเป๋าจากเศษผ้า

กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ

ระหว่างวันที่ 1 - 30 กันยายน 2567 ณ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดทุกแห่ง

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(พลตำรวจเอกเพิ่มพูน ชิดชอบ)

LEARN TO EARN

- เพื่อส่งเสริมการจัดฝึกอาชีพให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป
- เพื่อเปิดโลกทัศน์ด้านอาชีพที่กว้างไกล สามารถพัฒนาตนเองให้มีทักษะด้านอาชีพ
- เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และสนับสนุนให้เกิดช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมหกรรมวิชาการ
“ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน
จบแล้วมีงานทำ” (Learn to Earn)

มีนักศึกษาและประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน
76,608 คน และมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมฝึกอาชีพ
จำนวน **57,771** คน คิดเป็นร้อยละ **75.41**
ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมมหกรรมวิชาการ

รายได้จากการแสดงและจำหน่าย
ผลิตภัณฑ์สินค้าจากโครงการ

การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการฝึกอาชีพ
จากกิจกรรม “ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน
จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)” ภายใต้
โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน จำนวน **2,651**
ผลิตภัณฑ์ และมียอดการจำหน่ายผลิตภัณฑ์
จำนวน **2,305,788** บาท

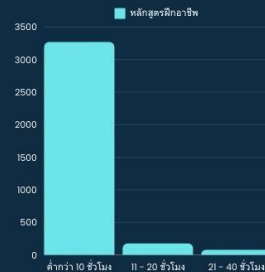

ระดับความพึงพอใจของประชาชนในการเข้าร่วม
กิจกรรม อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ **80.89**

หลักสูตรระยะสั้นที่ดำเนินการจัดฝึกอาชีพ กิจกรรมมหกรรมวิชาการ

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด/
กรุงเทพมหานคร ดำเนินการฝึกอาชีพให้แก่
นักศึกษาและประชาชนที่มีความสนใจ จำนวน
ทั้งสิ้น 3,219 หลักสูตร โดยจำแนกตาม
จำนวนชั่วโมงที่เปิดฝึกอาชีพ ดังนี้

- ต่ำกว่า 10 ชั่วโมง จำนวน 3,274 หลักสูตร
- 11 - 20 ชั่วโมง จำนวน 180 หลักสูตร
- 21 - 40 ชั่วโมง จำนวน 81 หลักสูตร

กลุ่มส่งเสริมกิจการการศึกษาและเครือข่าย กรมส่งเสริมการเรียนรู้

ผลการดำเนินงานโครงการ ออมสิน - สกร. สร้างงานให้เป็นเงิน

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัด 16 แห่ง

ได้แก่ จังหวัดราชบุรี นครปฐม อุทัยธานี สุโขทัย
ลำพูน แพร่ นอนคาย ร้อยเอ็ด สุรินทร์ ปราจีนบุรี
อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ชุมพร พัทลุง สตูล
และกรุงเทพมหานคร

ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอาชีพในโครงการ
อมสิน - สกร. สร้างงานให้เป็นเงิน
จำนวน **10,808** คน

สรุปผล โครงการ

“อมสิน - สกร.
สร้างงานให้เป็นเงิน”
ประจำปี พ.ศ. 2567

ผู้เข้าถึงแหล่งเงินทุนจากธนาคาร
จำนวน **763** คน

มูลค่าเงินทุน จำนวนเงินทั้งสิ้น
212,485,163.78 ฿

หลักสูตรฝึกอาชีพ

จำนวน **726** หลักสูตร

- สร้างสรรค์ 32.9%
- พาณิชยกรรม 28.7%
- อุตสาหกรรม 28.1%
- ช่างเฉพาะทาง 6.9%
- เกษตรกรรม 3.4%

คนต้นแบบ ปี 2567

อมสินสนับสนุนเงินทุน
ประเดิมตั้งต้นกิจกรรมสร้าง
ผู้ประกอบการช่างฝีมือรายใหม่
จำนวน **35** คน

“สร้างงาน ให้เป็นเงิน”

กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

ภาพกิจกรรมโครงการออมสิน - สกร. “สร้างงานให้เป็นเงิน”

ภาพกิจกรรมนิเทศ ติดตามโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ตัวอย่าง ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการฝักอาซีพจากโครงการศูนย์ฝักอาซีพชุมชน

ตัวอย่าง ผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการฝึกอาชีพจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายธนกร ดอนเหนือ
ว่าที่ ร.อ.วิสาร ปัญญชุณหะ
นายชัยพัฒน์ พันธุ์วัฒนสกุล
นายเอกราช ชวีวัฒน์

อธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้
รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเรียนรู้

ประมวลผล/สรุปรายงาน

นายภูมิศักดิ์ ภูมิเขียว
นายทศพล ราชเดิม
นายไพฑูรย์ ภูนพผา
นางสาวไลลา และไวยาท

นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ
นักวิชาการศึกษาคำนาฏการ
นักวิชาการศึกษา
นักวิชาการศึกษา

บรรณาธิการ

นางสาวเอี่ยมพร ศรีภูวงศ์

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

พิสูจน์อักษร/ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน

นายภูมิศักดิ์ ภูมิเขียว

นักวิชาการศึกษาคำนาฏการพิเศษ

ประมวลผล/จัดรูปเล่ม

นายไพฑูรย์ ภูนพผา

นักวิชาการศึกษา

หลักสูตรฝึกอาชีพ :

- เกษตรกรรม
- อุตสาหกรรม
- พาณิชยกรรม
- ความคิดสร้างสรรค์
- อาชีพเฉพาะทางและบริการ

เพื่อการมีงานทำ

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่

กองส่งเสริมและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

319 วังจันทร์เกษม ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
โทร. 0 2281 7042 โทรสาร 0 2282 2858